

שביל

מגזין

בישראל

הבולאים

גליון מס' 129 | שבת תשפ"ד | פברואר 2024 | המחיר: 30 ש"ח

J. Zossenheim & Partners

JERUSALEM
No. 5381

44 York place

Leeds.-

England

330 ש"ח

75 שנה להדפסת
בולי דואר עברי
Printing Doar
Ivri Stamps -
75 Years
٧٥ عامًا لطباعة
طوابع البريد العبري

התשפ"ד 2023
רון גולדברג

ישראל
ISRAEL اسرائیل

יום הבולאות
יום الطوابع
PHILATELY DAY

בול יום הבולאות השנתי 2023 לציון 75 שנה להדפסת בולי דואר עברי
(ר' מאמר בעמודים 7-3)

תימנית
YEMENITE EMBROIDERY
16 ISRAEL

רקמה בארץ ישראל
EMBROIDERY IN ERETZ ISRAEL
مطويات من أرض إسرائيل

קוראים יקרים,

כיבתם של דברי פתיחה לגיליון החדש של "שביל" שבין ידיכם הייתה משימה לא פשוטה כלל. על המדינה עוברים ימים מהקשים והעצובים בתולדותיה ונדמה שעל רקע המלחמה הקשה שישראל יצאה אליה נגד החמאס בעקבות הטבח הנורא ביישובי הנגב המערבי באוקטובר האחרון, כל עיסוק בעניינים של "חולין" הוא טפל משהו ועלול להיתפש אפילו כמתרים. אלא שבאופן משונה, כמעט מאליו ברור שהחיים חייבים להימשך גם בצילה של המלחמה ובצל החדשות הקשות הזורמות כל העת מרצועת עזה. החיים והפעילות אינם פוסקים גם על רקע המציאות הפוליטית המדשדשת והמדכדכת ועל רקע המחיר הנורא מכל ששילמו אזרחים כה רבים ועובדת הפיכתם של מאות אלפי אזרחים נוספים לפליטים בארצם. גם תחום הבולאות לא עמד מלכת ולא חדל לפעול בתקופה זו, ולמרות חששות וספקות שקיננו בימים הראשונים שלאחר הטבח ב-7 באוקטובר, אפילו כנס יום הבולאות השנתי התקיים כסדרו. ואף על-פי כן, קשה מאוד לכתוב בימים האלה, קשה לנהוג כרגיל ובלתי אפשרי ממש שלא להתייחס לאירועים

כמנהגנו בכל הגיליונות העוקבים לכנס יום הבולאות, הדיווח על אירועי הכנס ועל הדברים שנאמרו בו יפתחו את הגיליון הנוכחי. למרות האווירה הקשה, הכנס היה מוצלח ומאורגן לעילא ולעילא והיה נעים כתמיד להתראות עם חברי הקהילה המסורים. הארגון המופתי והתכנים המרתקים הם עדות נוספת לכוחה של קהילת הבולאים. הן בהיבט המקצועי והן בהיבט האישי והחברתי. וכפי שאמר נשיא התאחדות אלי ובר בדברי הפתיחה שלו לכנס, הבולאות הישראלית היא אכן מקור לגאווה. לא פחות מכך – דווקא בימים כאלה הבולאות הישראלית היא גם מקור גדול לנחמה.

חטיבת המאמרים של הגיליון עשירה במיוחד הפעם: המאמר הראשון, הוא חלקה השני של סדרת המאמרים של יואל סלוצקי העוסקת בתעריפי הדואר ונתיבי הדואר בפלשתינה המנדטורית בשנים 1927-1948. המאמר השני, מאת יהושע אלישיב, עוסק בדואר האוויר של טביה בשנים 1921-1940, בין התחלת שירות הטיסות מהמדינה לבין הכיבוש הסובייטי של המדינה במהלך מלחמת העולם השנייה. אלישיב מספק לנו במאמרו הצצה למדינה שהעיסוק בה הוא בדרך כלל מועט יחסית ושופך אור על פרק ייחודי ומעניין בתולדות הדואר שלה. המאמר, המבוסס על ההרצאה שנשא אלישיב בכנס יום הבולאות, הוא חלק ראשון מתוך שניים ובגיליון הבא יוצג הפריט האחרון והמעניין ביותר שהוצג בהרצאה. בחלקו השני של הגיליון, לאחר הפסקה של גיליון אחד, חוזר אלינו בוריס וולודרסקי עם מדור היודיקה בבולי הדואר הרוסי. אחריו מובאים שלושה דיווחים: הראשון, של לס גלסמן, המוסיף לדווח על הנציגות הישראלית המרשימה בתערוכת הבולים הבינלאומית בבנגקוק, שנערכה רק שבועות ספורים לאחר פרוץ המלחמה בדרום, ושאליה יצא כקומיסר; הדיווח השני, מפרי עטו של מוטי לייפר, מציג את האירועים והפעילויות הנערכים במועדון בולאי כפר סבא, הצעיר בין המועדונים הבולאיים בארץ, שברוחו הפעלתנית של לייפר, העומד בראשו, מתבלט בפעלתנותו הרבה; הדיווח השלישי, חדשותי באופיו, עוסק באירוע בולאי משמעותי שקורה בימים אלה בניו יורק – מכירה פומבית בבית המכירות סותב'לס, של בול הפני השחור הראשון הידוע כיום, שצפוי להימכר במחיר שבין 1.5 ל-2.5 מיליון דולר. הגיליון נחתם ב"אחרי מות" המוקדש לאספן קלמן בראילן שהלך לעולמו לאחרונה בשיבה טובה; בשיר נוסף וברישום מפרי עטו של המשורר רוני סומק; ובטבלת ההנפקות האחרונות של בולי השירות הבולאי.

אנו תקווה שגיליון זה אכן יהיה עבורכם למעט מפלט ונחמה בימים קשים אלה ושתמצאו בו עניין. כתמיד, נשמח לקבל מכם תגובות, הערות והארות על התכנים השונים בגיליון ונשמח לפרסם את תגובותיכם באחד הגיליונות הקרובים. אנחנו מזמינים אתכם גם לתרום מאמרים חדשים מכל סוג ובכל היקף לפרסום בגיליונות עתידיים של "שביל". המאמרים יכולים להיות מבוססים על הרצאות שנתתם במסגרות שונות או על מחקר בולאי שאתם עמלים עליו בימים אלה. נשמח לעזור לכם בעיבוד, בעריכה ובהתקנה של המאמרים, ככל שתצטרכו. אנו מאחלים לכם בשורות טובות ומייחלים לימים שקטים במהרה. להתראות בגיליון הבא.

עידן בריר
עורך "שביל"

שביל
מגזין
הבולאים
בישראל
הוצאת התאחדות בולאי ישראל

גיליון מס' 129
שבט תשפ"ד - פברואר 2024
מחיר: 30 ש"ח • מנוי שנתי: 100 ש"ח

מטן המערכת לפניות ולמנויים: ת.ד. 3301, ת"א 6103201
טל: 03-6295547 • פקס: 03-5259716
Email: idanbarir@gmail.com • www.israelphilately.org.il

עורך: עידן בריר
עיצוב גרפי: א. אורן הפקות דפוס

הפקה: א. אורן הפקות דפוס, שדרות רוטשילד 109, ת"א

תוכן העניינים

- דבר העורך 2
- כנס יום הבולאות ה-36**
כתב וצילם: עידן בריר 3
- תולדות הדואר של ארץ ישראל**
תעריפי דואר ונתיבי דואר בפלשתינה,
1927-1948 / יואל סלוצקי 8
- היסטוריה של הדואר**
פרקים נבחרים בתולדות דואר האוויר
של טביה, 1921-1940 / יהושע אלישיב 12
- יודיקה**
חדשות יודיקה ברוסיה בשנת 2022 /
בוריס וולודרסקי 17
- פעילות בולאית מעבר לים**
נציגות ישראלית בתערוכת הבולים הבינלאומית
בתאילנד בימי מלחמה / לס גלסמן 21
- פעילות בולאי כפר סבא**
מועדון בולאי כפר סבא / מוטי לייפר 23
- חדשות בולאיות**
הפני השחור הראשון עומד למכירה פומבית /
מערכת "שביל" 24
- אחרי מות**
קלמן בראילן ז"ל / מוטי קרמנר 25
לזכרו של קלמן בראילן / נחום שרשבסקי 25
- בולים ואמנות**
מכתב לחיים גורי / רוני סומק 26
- עדכון קטלוג בולי ישראל** 27
- חותמות דואר ישראל** 30

כנס יום הבולאות ה־36

כתב וצילם: עידן בריר

אלה והם חלק מן התקומה והדרך לניצחון של ישראל במלחמה. ברזאני הציגה אספני בולים צעירים שנכחו בכנס והביעה שמחה לראות את נציגי הדור הצעיר של הבולאים.

לאחר דברי הפתיחה, חשפו ובר וברזאני יחד את בול יום הבולאות בנושא "דאר עברי" שהוצג כבכל שנה על הבמה, בגרסה חגיגית מוגדלת.

תמונה מספר 2: גרסה מוגדלת של בול יום הבולאות 2023 כפי שהוצגה על בימת הכנס

מועדון בולאי תל אביב העניק באירוע מגן הוקרה מיוחד למי שעד לאחרונה עמד בראשו וניהל אותו, **אלחנן הנדלסמן**. הנדלסמן בן ה־90, היה ראש המועדון הבולאי המבוגר ביותר וקיבל את מגן ההוקרה ממוטי קרמנר, מנחה אירועי יום הבולאות הקבוע ומי שעומד בראש המועדון הבולאי של חיפה, שציון בהומור כי כעת הוא הפך להיות ראש המועדון המבוגר ביותר. הנדלסמן השיב בחיך כי הסיבה היחידה שבגללה פרש מניהול המועדון היא גילו.

לסיום החלק החגיגי הפותח, העניקה ההתאחדות את תואר **בולאי השנה לשנת 2023** ליעקב צחור, מבולטי האספנים בארץ, שהתמחה בבולי ארץ הקודש והפך לאחד המומחים הבינלאומיים בתחום זה, לשופט בינלאומי, לחוקר ולבעל בית מכירות חשוב. כך נכתב בנימוקים להענקת הפרס כפי שהוקראו מעל הבמה:

כנס יום הבולאות ה־36 נערך השנה, כמו בשנה שעברה, באולם הכנסים של מלון "רנסנס" בתל אביב, בתאריך 12 בדצמבר 2023. הכנס התקיים כמתוכנן למרות חששות שליוו את ארגונו עד לרגע האחרון, שהמלחמה שפרצה רק חודשיים קודם לכן עלולה להביא לביטולו. כך נתאפשרה פגישה שנתית מוצלחת נוספת של חברי קהילת הבולאים, ועוד יום גדוש בהרצאות, במפגשים ובתכנים מעניינים.

את היום פתח נשיא ההתאחדות, **עו"ד אלי ובר**, ומנה את חזקתיה של הבולאות הישראלית ואת בולטותה בעולם: ובר ציין כי ההתאחדות הישראלית היא המאחרונות בעולם המוציאות ביטאון באופן סדיר; בולאים ישראלים קוצרים הצלחות גדולות בחו"ל ובשנה האחרונה זכו בולאים רבים במדליות מכובדות בתערוכות שונות בעולם; יגאל נתנאל הוא סגן נשיא פ.י.פ. ושופטים ישראלים שופטים בתחרויות המכובדות ביותר בעולם. למרות הקשיים ולמרות תחושות דכדוך ביחס לעתיד התחום, הבולאות הישראליות מוסיפה להיות מקור לגאווה גדולה וזוכה לשבחים רבים בעולם.

תמונה מספר 1: עו"ד אלי ובר, נשיא ההתאחדות בולאי ישראל בכנס יום הבולאות 2023

אחריו נשאה דברים **שלומית ברזאני**, מנהלת השירות הבולאי. לאחר שבירכה את הקהל, ציינה ברזאני כי השירות הבולאי הוציא גלויות מזכרת מיוחדות למלחמת "חרבות ברזל" שמחולקות למנויי השירות וחולקו גם לחיילים שגויסו למלחמה. ברזאני דיברה בראש דבריה על תקומה וציינה שהמפגש והשמחה הן חיוניות דווקא בימים

הבנתו המעמיקה וידיעותיו הרבות על עולם הבולאות היה יעקב צחור גם לשופט בולאי בינלאומי. במשך כארבעים שנה ניהל יעקב צחור את בית המכירות "בולי תל אביב", אשר היה לשם דבר בעולם כולו. בנוסף, הוא פרסם מאמרים, העניק הרצאות וכתב ספרים על בולי "דאר עברי" – האחרון שבהם ראה אור בימים אלה. בשל כל אלה החליטה הנשיאות של התאחדות בולאי ישראל להעניק ליעקב צחור את תואר בולאי השנה לשנת 2023.

יעקב צחור – כיצד נוצרו בולי "דאר עברי"

יעקב צחור פתח את דבריו בדברי תודה להתאחדות על הפרס שקיבל והודה לחברי התאחדות ולד"ר אדי לייבו שליווה אותו משך השנים. הוא סיפר על האופן שבו התחיל לאסוף בולים, כילד שלא הגיע ממשפחה של אספנים, וכיצד הכיר את הסוחרים והאספנים שהדריכו אותו וסייעו לו בתחילת דרכו. צחור העלה גם את זכרו של צביקה אלוני המנוח, שאותו ביקש להכשיר כמומחה בינלאומי ולמרבית הצער הלך לעולמו ימים לפני שהוועדה התכנסה לדון במועמדותו. גם את הרצאתו הקדיש צחור לצביקה אלוני.

צחור פתח את הרצאתו בסקירה של המצב בארץ ישראל בעת הנפקת בולי "דאר עברי". היה זה חודש מרץ 1948, המלחמה השתוללה בכל החזיתות ובמצב זה, של ערים נצורות וקשיי תחבורה ותקשורת, החליטה הנהלת הסוכנות היהודית להנפיק בולים ראשונים למדינה החדשה, אף על פי שלא היו בארץ תנאים מתאימים להדפסת בולים – לא היו מכונות דפוס מתאימות, לא היה נייר מתאים והבולים היחידים שיוצרו בה עד אז היו רק בולי הקרן הקיימת, שהיו באיכות נמוכה. בעיה טכנית גדולה יותר הייתה בכך שלא היו בארץ מכונות נקבוב לבולים. ועדת הדפוס של הסוכנות בראשות דוד רמז, הגישה בקשות למעצבי הבולים אוטו וליש והאחים שמיר, שיגישו הצעות לעיצוב הבולים החדשים.

ב-30 במאָרס 1948 התכנסה ועדת הדפוס לדון בהצעות שהתקבלו מהמעצבים. הצעותיהם השונות של האחים שמיר נדחו, אף שהיו יפות מאוד, וגם הצעותיו של אוטו וליש, שכללו מנורה, סמל מגן דוד וסמלים של ההתיישבות נדחו, אך הוחלט לבחור בעיצוב שלו. הצעתו של וליש נבחרה על-ידי הוועדה הייתה מבוססת על מטבע אחד מימי המרד הגדול, אך בהמשך, בהתייעצות עם פרופ' ליפא סוקניק, הוחלט כי מטבעות שונים מימי המרד יוצגו על הבולים השונים בסדרה. באותו שלב, שָׁמָּה של המדינה עוד טרם נקבע באופן סופי, ולכן וליש השתמש בהצעותיו בשמות "יהודה" ו"ארץ-ישראל", אך לבסוף החליטה הוועדה להשתמש בנוסח "דאר עברי". היות שטרם הוטבע המטבע החדש של המדינה, הוחלט גם כי המטבע שבו ייעשה שימוש בערך הנקוב שיופיע על הבולים יהיה הלירה הארץ-ישראלית. במאי 1948 היו כבר כל הגלופות בכל העריכים מוכנות להדפסה. העיצובים של וליש שהציגו את השם "יהודה" הודפסו כהדפסות ניסיון, אך מכיוון שנדחו על-ידי הוועדה, הם הפכו לדפי מזכרת שהונפקו בנובמבר 1948. בהמשך הודפסה גם סדרה שעליה הופיע שם המדינה "ארץ-ישראל" עם עיצוב המטבע המוכר, ועל סדרה זו

תמונה מספר 3: הענקת מגן ההוקרה לאלחנן הנדלסמן מטעם מועדון בולאי תל אביב

לעולם הבולאות פנים רבות, ויעקב צחור הוא מעמודי התווך של הבולאות הישראלית בכל אחד ואחד מהם – אספן, מציג, שופט, מומחה בולאי, חוקר, מרצה, מחבר מאמרים וספרים, ומנהל בית מכירות בולאי.

עיקר תחום פעולתו של יעקב צחור הוא בבולאות ארץ הקודש. זה שנים שיעקב הוא המומחה היחיד בארץ המוכר על-ידי ארגון המומחים הבינלאומי לתחום ארץ הקודש, וככזה הוא מנהל מאבק ארוך שנים בנגע הזיופים בבולאות. כחלק ממאבקו זה שימש יעקב גם כמומחה בולאי במספר תערוכות עולמיות.

כאספן בנה יעקב צחור כמה אוספים מרשימים הנוגעים לבולאות ארץ הקודש, כאשר הבולט שבהם הוא על בולי "דאר עברי". בנוסף, בנה יעקב אוסף פורץ דרך בנושא בולי הצָרָס המנוקבים של צרפת, אשר הציג קונספט חדש בתחום תולדות הדואר. בזכות הישגיו של יעקב כמציג,

תמונה מספר 4: הענקת תואר בולאי השנה לשנת 2023 ליעקב צחור

תמונה מספר 4: שלומית ברזאני, מנהלת השירות הבולאי בכנס יום הבולאות 2023

נעשו ניסיונות שונים של הדפסה, במרווחים גדולים יותר או קטנים יותר בין הבולים, בצבעים ובגוונים שונים, אך בכל המקרים הייתה זו הדפסה של גיליונות שונים של נייר עם דבק. רק לאחר הדפסות הניסיון הללו, פנתה הסוכנות לווליש בבקשה לשנות את הכיתוב על הבול ל"דאר עברי".

בשלב הזה פנתה ועדת הדפוס של הסוכנות לבעלי בית הדפוס של עיתון "הארץ" בבקשה להדפיס אצלו את הבולים. בעל בית הדפוס סירב להדפיס את הבולים בכמויות גדולות מכיוון שכל עוד הבריטים שלטו בארץ, אסור היה להדפיס בולים באופן עצמאי, והוא חשש שמבצע בסדר גודל כזה ידלוף ובשל כך יבולע לו. לבסוף ביקשה הנהלת הסוכנות מדפוס "האחים שוקן" להעביר מכונת דפוס אחת למרתף דפוס בשרונה לצורך הדפסה סודית של הבולים. ב־2 במאי 1948 הודפס הגיליון הראשון של בולי "דאר עברי" לצורך הגהת גלופה, אך הנייר היה באיכות ירודה ולא ניתן היה לעשות עליו הגהה, וההגהה בוצעה רק בגיליון שהודפס מאוחר יותר, על נייר אחר. צחור הציג מסמך בחתימתם של צבי פרידברג, מנכ"ל הדואר, ושל דוד רמז, שר הדואר, שאותו מצא לאחרונה בארכיון. המסמך, שהציג את כמות הבולים שסופקו בפועל לדואר עד ה־19 במאי 1948, מראה כי הבולים אמנם הודפסו אך רק חלקם סופקו בפועל לסניפים בימים הראשונים שלאחר קום המדינה. צוואר הבקבוק שגרם לעיכוב זה היה תהליך הנקבוב. בגלל המגבלות הטכניות, נעשה שימוש במספר שיטות נקבוב ובשל כך נוצרו מספר תשניות וטעויות נקבוב, המהוות נושא למחקר ואיסוף.

אחרי שהדפסת הבולים הסתיימה ב־12 במאי, החליט שר הדואר לכנס מסיבת עיתונאים ולהודיע לציבור שהודפסו בולי "דאר עברי" הראשונים. מסיבת העיתונאים של שר הדואר התקיימה בבית קפה בפנית הרחובות רוטשילד ואלנבי ולימים סיפר עיתונאי־בולאי לצחור שכאשר וליש חשף את הבול, ההתרגשות בקהל הייתה אדירה והנוכחים הריעו ומחאו כפיים במשך 5 דקות, עד שהשר רמז ביקש מהם לשבת במקומם. הייתה זו למעשה הודעה הראשונה על הקמתה של המדינה החדשה.

שלומית ברזאני – תוכנית ההנפקות לשנת 2024

בראשית דבריה, סיפרה בארזאני על תהליכי ההתייעלות שעוברת חברת הדואר שבמרכזם פיטורי כ־1200 עובדים. תהליכים אלה מורגשים מאוד גם בשירות הבולאי ואם בתקופות השיא בעבר, עבדו בשירות הבולאי כ־100 עובדים, כיום, לאחר ההתייעלות, נותרו בו רק עובדים בודדים ואלה עושים ככל יכולתם להעניק לקהל הלקוחות והאספנים שירות מיטבי. היא תיארה את השינויים השונים שחלו בפרישתן של חנויות השירות הבולאי והדגישה את תפקידו של מוקד המענה הטלפוני של הדואר שמסייע להתמודד עם העומס ולתת שירות יעיל באופן שיימנע מלהכביד על מצבת כוח האדם הקטנה. בהמשך דבריה, הציגה ברזאני את בול יום הבולאות השנתי 2023, המציין 75 שנה להדפסת בולי "דאר עברי" (ר) תמצית הרצאתו של יעקב צחור לעיל) ולאחריה את תוכנית ההנפקות של השירות הבולאי לשנת 2024:

פברואר 2024

סדרת תוויות בנושא בעלי חיים מהתנ"ך

רמת הנדיב

רקמות אתניות – יודאיקה ותימנית

שירות הבטחון הכללי

הנפקה משותפת ישראל-הודו: חג הפורים/חג ההול

אכסניות נוער בישראל

מאי 2024

סדרת תוויות בנושא בעלי חיים מהתנ"ך: בקר, עז

יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל התשפ"ד

המשחקים האולימפיים – פריז 2024

זק"א

המוסד

הנפקה משותפת ישראל-רומניה: ריקוד ההורה

ספטמבר 2024

סדרת תוויות בנושא בעלי חיים מהתנ"ך: סוס, נמר

מועדים – ארבעת המינים

המשחקים הפראלימפיים – פריז 2024

50 שנה לספארי רמת גן

הספרייה הלאומית

דצמבר 2024

סדרת תוויות בנושא בעלי חיים מהתנ"ך: אריה, כבשה

גינה קהילתית

מוזיאון הכט

רקמות אתניות – בדואית ואתיופית

רשות הטבע והגנים: מדענית, קִשְׁמֵר, פקח

רבים למכירה. האתר כולל קטלוגים שונים כולל קטלוג בולי ישראל וחומות ישראל, שהיו כלולים בו זה מכבר, וכעת נוספו גם קטלוגים של חותמות דואר עות'מאני, בולי מנהלת העם, חותמות תעמולה ישראליות וכו'. האתר כולל גם ארכיון של כתיביות בולאיים.

במאי 2023 נערכה תערוכת בולים מקומית בהיכל התרבות של כפר סבא, בשיתוף המועדון הבולאי של כפר סבא ובמלאת 120 לעיר כפר סבא. בתערוכה הוצגו 24 אוספים מתחומי האיסוף השונים שהוצגו במסגרת אחת. כשני שלישי מן התצוגות היו של חברי המועדון של כפר סבא ורק כשליש היו של מציגים חיצוניים. חברי המועדון התנדבו להיות במקום משך כל עשרת ימי התערוכה, הדריכו את המבקרים בתערוכה וענו על שאלותיהם. לוביאניקר הודה במיוחד ליו"ר המועדון בכפר סבא, מוטי לייפר, שניהל את התערוכה. בחודש אפריל 2023 קיימה ההתאחדות בשיתוף SIP (Society of Israel Philatelists), את האקדמיה לבולאות שבמסגרתה התקיימו חמישה מפגשים מקוונים לאורך חודש אפריל 2023 ובהם הרצאות בנושא בולאות של ארץ הקודש ושל מדינת ישראל. את הרצאות האקדמיה ליווה אתר אינטרנט ייעודי (<https://israel75.org.il>) ומופיעות בו כל התצוגות שהוצגו במסגרת הרצאות. הסדרה הייתה מוצלחת מאוד ואתר האינטרנט על כל התצוגות שבו מוסיף להיות פתוח לעיון.

תערוכות בחו"ל: שתי תערוכות בינלאומיות: באסן בגרמניה, ובבנגוק בתאילנד (ראו סקירתו של לס גלסמן בעמוד 21 להלן). שני אספנים ישראלים – לורנס פיישר ויורם לוביאניקר זכו במדליות זהב גדול. ההתאחדות אירחה משך השנה את נשיא התאחדות הגרמנית ואת סגנו, ואת הבולאי הבכיר ברומניה ואספן בכיר מקנדה והיא שומרת על קשרים בינלאומיים טובים מאוד.

את דבריו סיים לוביאניקר בפנייה לקהילת האספנים, לגלות מעורבות ולהשתתף בפעילויות השונות שמקיימת ההתאחדות, להגיב למאמרים ב"שבל", לצרף חברים חדשים, לבקר באתר האינטרנט, לדווח על תקלות ושגיאות באתר, להציע רעיונות, ולהתנדב לסייע בארגון הפעילויות.

תמונה מספר 6: יורם לוביאניקר, חבר נשיאות התאחדות הבולאים, בכנס יום הבולאות 2023

ברזאני ענתה גם לשאלות מהקהל על תוויות דואר של שירות הדואר הנע המסופק למפוני עוטף עזה במלונות ים המלח וכן על עתידו של השירות הבולאי לאחר ההפרטה של חברת הדואר. בסיום דבריה, העניקה ההתאחדות עיטור תודה והערכה לברזאני שמסיימת את עבודתה בשירות הבולאי בתחילת שנת 2024.

תמונה מספר 5: הענקת עיטור ההוקרה לשלומית ברזאני, מנהלת השירות הבולאי

יורם לוביאניקר – שנת 2023 בהתאחדות בולאי ישראל

יורם לוביאניקר, חבר נשיאות התאחדות הבולאים, סיכם בדברים קצרים את פעילויות ההתאחדות בשנה החולפת, שהייתה שנה פורייה ומלאת פעילויות: לוביאניקר הציג את שלושת גיליונות "שבל" שראו אור בשנה האחרונה וציין במיוחד את חוגי הבולאות שעליהם כתב מחבר שורות אלה רשימה אישית בגיליון 127 מיוני 2023 והתייחס לפעילותם של חוגי הבולאות בנבעתיים, בפתח תקווה ובבית-אל. בהמשך, סקר לוביאניקר את הפעילויות הבולטות שקיימה ההתאחדות בשנה האחרונה: פעילויות "בוקר של בולים" במשרדי ההתאחדות (המפגש הבא ב־23 בפברואר, ראו כריכה אחורית); פעילות חדשה בשיתוף השירות הבולאי שבמסגרתה בימי הנפקות תפתח עמדת מכירה במשרדי ההתאחדות בתל אביב והאספנים יזמנו להגיע ולרכוש את הנפקות החדשות ולהחתיים אותם. אתר האינטרנט בניהולו של משה רימר מציג בכל יום תמונה יומית, בדרך כלל של בול הקשור בצורה כזו או אחרת לתאריך של אותו יום. בכל יום מופיע גם פריט מתוך אוסף אלכסנדר באתר. רימר יצר באתר לקסיקון בולאי ובו למעלה מ־500 מונחים בולאיים מבוארים ומוארים. רימר הוסיף לאתר גם מאגר של 25 תצוגות בולאיות בנושא תולדות הדואר של ארץ-ישראל בתקופות השונות. האתר כולל גם מאגר של בולי משחק לילדים, בולים לצביעה, חידות וצפנים. רימר שידרג גם את חנות ההתאחדות שמציעה פריטים

לורנס פישר – בולאות ברשת

לורנס פישר עסק בהרצאתו בשינוי הדרמטי ביותר שחל בעולם הבולאות בשני העשורים האחרונים – המעבר ההדרגתי והמהיר של עולם הבולאות לרשת. גם אם שינוי זה נתפש כיום בקרב בולאים רבים כמובן מאליו, ההסתגלות אליו וההבנה של האפשרויות החדשות שהוא מעמיד בפני אספנים ובולאים, הם נושאים שניתן לדבר עליהם ולהעמיק בהם כמעט עד אינסוף ולעולם לא ניתן לומר שהעיסוק בהם הוא עודף או מיותר.

בעולם הישן, אספן היה מציג את האוסף שלו, היה קונה מידע בספרייה בולאית, היה עושה מנוי לירחונים בולאים והיה הולך להרצאות בנושאים בולאיים. בעולם החדש, האוספים מוצגים באתרים ייעודיים, האספן יכול להציג פריט אחד מסוים, שיש לו בו עניין מיוחד אך שופטי התערוכות מדלגים עליו; אספן יכול להצטרף להרצאות בולאיות בכל רחבי העולם (כמו באקדמיה הבולאית).

תמונה מספר 8: (מימין לשמאל) יורם גלעדי, אביב רויכמן ויואל סלוצקי בפאנל הדואר בכנס יום הבולאות 2023

חברת הדואר, בהיבטים של התנהלות תוכנית ההפרטה של הדואר, של מדיניות הנפקת הבולים והגורמים שיהיו אחראים על קביעת תוכנית הנפקות ועל שמירת הזיקה של השירות הבולאי המופרט לוועדת התכנון ולוועדת השרים לענייני סמלים וטקסים. למרבה הצער, בניגוד לתכנון המוקדם, שלומית ברזאני, מנהלת השירות הבולאי, נאלצה לעזוב את הכנס אחרי דברי הפתיחה שלה ולא יכלה להישאר לרב השית. עובדה זו הותירה את הפאנל כדיון פנימי של חברי קהילת הבולאים, אך דובר בו ארוכות על סוגיות חשובות שמטרידות את חברי הקהילה בכל מפגש שנתי וגם בכך הייתה תועלת רבה.

יהושע אלישיב – דואר האוויר של לטביה, 1921-1940

הרצאתו של יהושע אלישיב בכנס יום הבולאות עובדה למאמר המופיע בעמוד 12 של גיליון זה. תודה רבה למר אלישיב על ההיענות לבקשתנו לכתובת ההרצאה, על העבודה המהירה ועל התוצאה היפה. ■

תמונה מספר 7: לורנס פישר במהלך הרצאתו בכנס יום הבולאות 2023

פישר סקר בהרצאתו כמה מן האפשרויות שמציעה הרשת לאספנים ולחוקרים ונתן דגש מיוחד לשלל הסרטים המעניינים שניתן למצוא ביוטיוב בנושאי בולאות. הוא הדגיש שרמתם של הסרטים אינה אחידה אבל הכמות היא רבה מאוד ואפשר למצוא ביניהם סרטונים מעניינים מאוד וברמה מקצועית גבוהה.

רב־שיח: הדואר בישראל בעידן ההפרטה

רב השיח העוסק במצבה של חברת הדואר בעידן ההפרטה, בהשתתפות יורם גלעדי, עו"ד אביב רויכמן ויואל סלוצקי, שעסקו בסוגיית עתיד חברת הדואר ובפרט השירות הבולאי לאחר הפרטת

תמונה מספר 9: יהושע אלישיב במהלך הרצאתו בכנס יום הבולאות 2023

תעריפי דואר ונתיבי דואר בפלשתינה, 1927-1948

חלק ב' - דואר ים ויבשה (Surface mail)

יואל סלוצקי

לקה הקודם של סדרת המאמרים עסקה בדואר מקומי שנשלח בתוך תחומי פלשתינה המנדטורית בשנים האמורות, 1927-1948, עם הקמת מדינת ישראל. הפרק הנוכחי יעסוק בדואר ים ויבשה שנשלח לחו"ל, הן באמצעות רכבות והן באמצעות אוניות. מצורפת להלן טבלת תעריפים הרלוונטית למשלוח דברי דואר בים וביבשה לאורך התקופה האמורה. מטבלה זו ניתן ללמוד כי תעריפי משלוח הדואר לחו"ל היו אחידים לכל העולם למעט דואר שנשלח לבריטניה שתעריף המשלוח בו היה נמוך יותר.

-1.4.1943 14.5.1948	-1.7.1940 30.6.1943	-4.9.1939 30.6.1940	-1.3.1938 3.9.1939	-1.6.1932 28.2.1938	-1.4.1930 31.5.1932	-1.3.1929 31.3.1930	-1.6.1927 28.2.1929	
5 מיל	3 מיל	3 מיל	3 מיל	3 מיל	3 מיל	3 מיל	3 מיל	דברי דפוס
13 מיל	10 מיל	8 מיל	8 מיל	8 מיל	7 מיל	7 מיל	7 מיל	גלויות
20 מיל	15 מיל	15 מיל	15 מיל	15 מיל	13 מיל	13 מיל	13 מיל	מכתב לחו"ל
13 מיל	10 מיל	9 מיל	9 מיל	9 מיל	7 מיל	7 מיל	7 מיל	תוספת משקל (לכל 20 ג')
15 מיל	10 מיל	10 מיל	10 מיל	8 מיל	7 מיל	13 מיל	7 מיל	מכתב לבריטניה
6 מיל	6 מיל	6 מיל		5 מיל	4 מיל	7 מיל	4 מיל	תוספת משקל (לכל 20 ג')

פריט מספר 2: ביול מעורב

דבר דפוס שנשלח בדואר רשום, 16 מיל (תעריף בסיסי 3 מיל + תוספת רשום 13 מיל). נשלח מירושלים (12.IV.27) להלסינקי (בשמה השוודי, Helsingfors) בירת פינלנד (22.IV.27). ביול מעורב של בולי לונדון II ובולי הפיקטוריאל.

פריט מספר 1: ביול מעורב

מכתב שנשלח בדואר רשום, 20 מיל (תעריף בסיסי 7 מיל + תוספת רשום 13 מיל). נשלח מירושלים (8.JU.27) ללידס שבאנגליה. ביול מעורב של בולי לונדון II ובולי הפיקטוריאל. זוהי דוגמה לשימוש מוקדם בבולי הפיקטוריאל שהונפקו ב-1 ביולי 1927. הסיבה לביול המעורב היא שבתקופה זו היו זמינים רק שני בולי פיקטוריאל, בערכים של 3 ו-13 מיל.

פריט מספר 3: ביול מעורב

מכתב שנשלח בדואר יבשתי, בתעריף בסיסי של דואר לחו"ל, 13 מיל. נשלח מירושלים (9.NO.27) לפריטאון (Freetown), בירת סירה לאון. ביול מעורב של בולי לונדון II ובולי הפיקטוריאלי.

50 גרם 3 מיל + תוספת רשום 13 מיל). נשלח מיגור-נשר (1.JU.35) לצ'כוסלובקיה. עם ההגעה לברטיסלבה (19.JU.35) נקנס ב-2 קורונה עבור שחרור ממכס (בגב המעטפה).

פריט מספר 6: דוגמאות מסחריות

דוגמאות מסחריות שנשלחו בדואר רשום בתעריף דוגמאות מסחריות, 21 מיל (תעריף בסיסי עבור 100 גרם 6 מיל + תוספת רשום 15 מיל). נשלח מתל אביב (30.MY.41) לדאר א-סלאם (7.JY.41) שבטנגניקה (טנגוניה היבשתית של ימינו) דרך מומבסה שבקניה (4.JY.41). צונזר פעמיים.

פריט מספר 4: עטיף (wrapper) בתעריף כפול

עטיף שנשלח בדואר יבשתי בתעריף כפול 6 מיל (תעריף בסיסי לדבר דפוס 3 מיל + תוספת על משקל נוסף 3 מיל). נשלח מתל אביב (14.JY.38) ללונדון.

פריט מספר 7: שימוש מוקדם בבול 4 מיל

פריט מספר 5: דבר דואר רשום קנוס בארץ היעד

מכתב רשום שנשלח בדואר יבשתי בתעריף דוגמאות מסחריות 22 מיל (תעריף בסיסי ל-100 גר' 6 מיל + תעריף על משקל נוסף של עד

● ● ● תולדות הדואר של ארץ ישראל ● ● ●

פריט מספר 8: ביול בבולים חתוכים

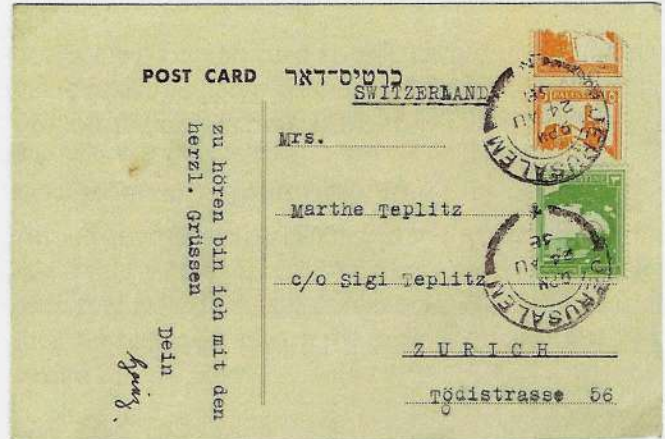
גלויה שנשלחה בתעריף 7 מיל. נשלחה מנצרת (18.AU.27) להוהנלבה שבצ'כוסלובקיה (ששמה בצ'כית Vrchlabí). בולי הפיקטוריאל בערך 4 מיל הונפקו רק 5 ימים קודם לתאריך המצוין על הגלויה.

גלויה שנשלחה בתעריף 8 מיל, מירושלים (24.AU.35) לציריך. בוילה בבול פיקטוריאל בערך 3 מיל ובבול פיקטוריאל נוסף בערך 5 מיל שנחתך באופן לא מדויק בבית הדפוס.

פריט מספר 11: גלויה בדואר אקספרס
גלויה שנשלחה בדואר אקספרס בתעריף 33 מיל (תעריף בסיסי 8 מיל + תוספת אקספרס 25 מיל). נשלחה מתל אביב (7.FE.40) לאלכסנדריה שבמצרים. צנוזרה.

פריט מספר 12: שימוש בחותמת שגויה

פריט מספר 9: הפניית דואר בארץ היעד

גלויה שנשלחה בתעריף 8 מיל, מירושלים (5.NO.35) לקילקוהו (Kealakekua) שבהוואי (2.DE.35). הכתובת המקורית נמחקה ובמקומה נכתבה כתובת חדשה: 1921 Komaia Drive, Manoa, Oahu.

פריט מספר 10: דואר מצונזר

גלויה שנשלחה בתעריף 8 מיל, מבת ים (21.JA.40) ללימבה-בלנטייר שבניאסלנד (מושבה בריטית שהתקיימה עד 1964; מלאווי של ימינו). צנוזרה.

פריט מספר 13: דברי דפוס בדואר רשום בתעריף כפול

דבר דפוס שנשלח בתעריף 3 מיל, מיפו לגטבורג שבשוודיה. הוחתם בחותמת מכונה משולשת, בניגוד לתקנות הדואר שכן חותמת כזו נועדה לדואר פנימי בלבד בתקופת החגים.

מעטפה שנשלחה בדואר רשום בתעריף כפול של 19 מיל (תעריף בסיסי 3 מיל + תוספת משקל 3 מיל + תוספת רשום 13 מיל). נשלחה מירושלים (8.SE.33) דרך קנטרה (10.SE.33) ופורט סעיד (11.SE.33) לבדלונה, שבספרד (16.SE.33).

פריט מספר 16: דברי דפוס בדואר רשום
מכתב רשום שנשלח בתעריף 25 מיל (תעריף דברי דפוס 5 מיל + תוספת משקל 5 מיל + תוספת רשום 15 מיל). נשלח מירושלים (5.FE.47) למראנט ביי שבג'מייקה (18.AP.47) דרך ניו יורק (21.MR.47) וקינגסטון בירת ג'מייקה (18.AP.47).

פריט מספר 14: דברי דפוס

דבר דפוס שנשלח בתעריף 5 מיל, מתל אביב (25.JY.46) לתוניס, בירת תוניסיה.

פריט מספר 17: דברי דפוס בדואר רשום במשקל עודף

מכתב רשום מקבוצת המשקל השמינית שנשלח בתעריף של 55 מיל (תעריף בסיסי לדבר דפוס של 5 מיל + תוספת משקל פי 7, בגובה 35 מיל + תוספת רשום 15 מיל). נשלח מירושלים (9.OC.47) לניו יורק (19.OC.47).

פריט מספר 15: דבר דפוס שהוחזר לשולח

דבר דפוס שנשלח בתעריף 5 מיל והוחזר לשולח לאחר שלא נדרש על-ידי הנמען. נשלח ממוסד צדקה בירושלים והועבר לתל אביב (25.AP.48) עקב הפסקת שירותי הדואר בירושלים. מתל אביב נשלח לשיקגו באמצעות אוניית הקיטור קד'קה. האונייה הפליגה מחיפה (6.MY.48) ועליה נשלח משלוח הדואר האחרון מפלשתינה המנדטורית. המכתב הוחתם בחותמת "לא נדרש על-ידי הנמען" והוחזר לשולח. (28.MY.47)

פרקים נבחרים בתולדות דואר האוויר של לטביה, 1921-1940

יהושע אלישיב

במאמר זה בחרתי להציג שמונה פריטי דואר-אוויר מלטביה הלקוחים מהאוסף שלי, כאלה שמאחוריהם סיפורים מעניינים וייחודיים. המאמר מבוסס על הרצאה שנשאתי ביום הבולאות השנתי האחרון, שנערך בתל אביב בדצמבר 2023, ועל הפריטים שהצגתי בה. בגיליון הבא אציג בפניכם פריט נוסף שהיה חלק מהרצאתי אך אינו נכלל בחלק זה. פריט זה טומן בחובו סיפור מרתק על פושע המלחמה ורוצח היהודים הלטבי הרברטס צוקורס, "הקצב מריגה", הוא ראוי לטיפול נפרד ומורחב.

פריט מספר 1: מעטפה מריגה ללונדון שנשלחה למחרת יום הפתיחה של שירותי התעופה בלטביה

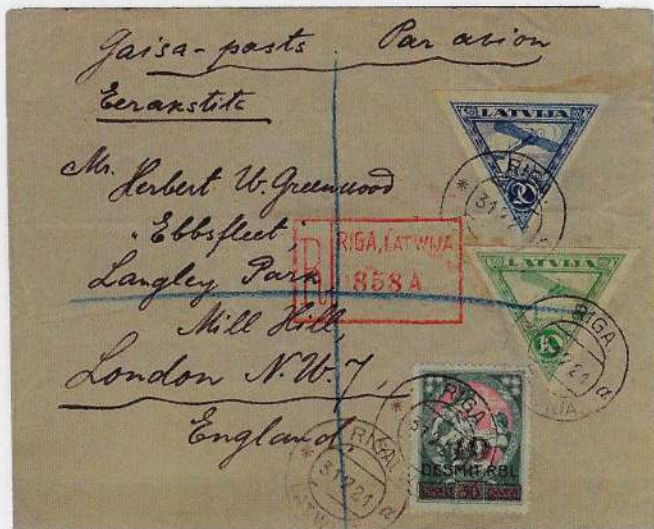
מועד פתיחת שירותי התעופה בקו ריגה-ברלין נבחר במקביל לפתיחתה של תערוכה בינלאומית תעשייתית-מסחרית גדולה בריגה, ב-31 ליולי 1921. הטיסה הראשונה יצאה לדרך כבר ב-30 ליולי. המעטפה שבתמונה מבוילת בצורה נכונה: 10 רובל תעריף בסיסי, 10 רובל תוספת רשום ו-20 רובל תוספת דואר אוויר. מסלול הטיסה עבר בקמל, קניגסברג ודנציג והמכתב הגיע ליעדו ב-5 לאוגוסט 1921. כאן המקום לציין שלצורך תשלום עבור שירותי דואר אוויר בלטביה הונפקו בולים משולשים שקודקודם פונה מטה. הבולים מציגים מטוס Blériot על רקע צריחי כנסיות בריגה. לטביה לא הייתה המדינה היחידה שהנפיקה בולים כאלה. קדמה לה, למשל, אוסטריה שהנפיקה ב-1916 שני בולי מְרְקוֹר עם קודקוד פונה מטה, אבל בלטביה הקפידו להנפיק ולהשתמש בבולים אלה במשך שנים

לטביה שוכנת על חוף הים הבלטי, בצפון-מזרח אירופה וגובלת עם אסטוניה בצפון, עם רוסיה ובלרוס במזרח ועם ליטא בדרום. שטח המדינה גדול פי שלושה בקירוב משטחה של מדינת ישראל ומספר תושביה כיום עומד על כ-1,800,000 נפש. על-פי מפקד האוכלוסין שנערך במדינה בשנת 1935 (התקופה הרלוונטית לאוסף שלי), חיו בשטחה כ-1,954,000 תושבים, מתוכם כ-94,000 יהודים.

לטביה הכריזה על עצמאותה ב-18 בנובמבר 1918, בעקבות מלחמת העולם הראשונה. בשנים הראשונות לקיומה העצמאי, הייתה לטביה רפובליקה דמוקרטית עם שיטת משטר רבי-מפלגתית ובית-נבחרים פעיל. ב-15 במאי 1934 התרחשה במדינה הפיכה ואת השלטון תפס קְרִילִיס אוֹלְמַנִּיס שפיזר את הפרלמנט ויסד משטר אוטוקרטי ששאב השראה מהמשטר הפשיסטי באיטליה של מוסוליני. עם זאת, כלפי המיעוטים במדינה, שמר השלטון של אוֹלְמַנִּיס על מידה ניכרת של סובלנות והותיר למיעוטים ובכלל זאת גם ליהודים, זכויות רבות. בתי הספר היהודיים, לדוגמה, הורשו ברובם להמשיך וללמד בשפות יידיש ועברית.

ביוני 1940, בעקבות הסכם ריבנטרופ-מולוטוב שנחתם באוגוסט 1939, פלש צבא רוסיה לשטח לטביה ולשאר המדינות הבלטיות וכבש אותן. עם הכיבוש הסובייטי הסתיימה תקופת העצמאות הראשונה של לטביה. הכיבוש נמשך עד להתפרקותה של ברית המועצות בשנת 1991. באוגוסט של אותה שנה הכריזה לטביה, כשאר המדינות הבלטיות, על עצמאותה המחודשת ומאז שנת 2004 המדינה חברה גם באיחוד האירופי ובברית נאט"ו.

כאספן של תולדות הדואר של לטביה החלטתי לפני שנים רבות לבנות אוסף נפרד שעניינו שירותי דואר האוויר של מדינה זו. בשנים האחרונות ניכרת התעניינות גוברת בין הבולאים בארצות שונות בתחום תולדות דואר האוויר ותעיד על כך, בין היתר, ההשתתפות הערה של אספני דואר-אוויר בתערוכות בינלאומיות. מסגרת הזמן המתחמת את האוסף שלי נפרשת בין השנים 1921-1940: תחילתה עם פתיחת שירותי התעופה במדינה, בשנת 1921, וסיומה בשנת 1940, עם תום תקופת העצמאות של לטביה. בחרתי להגביל את האוסף לשנת 1940 בשל אי-הבהירות המוחלטת במסלולי הטיסות לאחר הפלישה הסובייטית למדינה, במקביל למצב המלחמה באירופה. עם השנים גדל האוסף והיום הוא כולל גם פריטי דואר קטפולטה* ודואר שנשלח באמצעות צפלין, במסלולים שונים ולא בצורת יעד שונות.

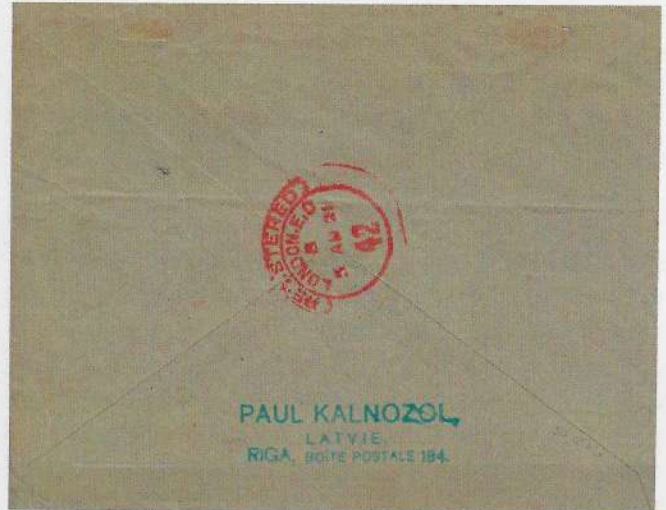
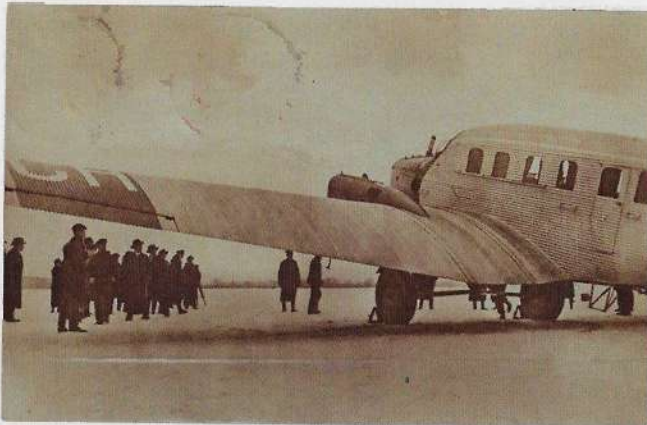

* דואר קטפולטה היה שירות דואר שפעל לאורך שנות ה-30 של המאה הקודמת בין אירופה וצפון אמריקה, ובו שוגרו מטוסים קלים מממתקני שיגור ("קטפולטה") שהוצבו על ספינות ייעודיות, ואלה טסו לניו יורק עם שקי דואר, באופן שצמצם משמעותית את זמן השילוח של דברי הדואר ביחס לדוארים.

משולש) תוספת דואר אוויר. כמו שקורה פעמים רבות במקרים כגון זה, כאשר הגיע המכתב לממל, האונייה כבר עזבה את הנמל. על כן הוחלט להחזירו לחברת הספנות בריגה (כנראה בעלת האונייה). המעטפה הוחזרה בדואר רשום: התווספו אליה שני בולים מקומיים ותווית רישום של ממל. בצד האחורי של המעטפה רואים חותמת הגעה חלשה של ריגה 5.10.23. המכתב הוחזר בדואר יבשתי ועבר דרך העיר הסמוכה ליפאיה (Liepaja). בצידה האחורי של המעטפה התווספה הערה מעניינת של הדוורים המקומיים: "נתקבלה בליפאיה עם סימני פתיחה קרועים". מדובר, כנראה, במקרה קלאסי של פתיחה חפוזה ומרושלת, אבל אחד הבעלים הקודמים של הפריט החליט לעשות עימו "חסד", גזר במספריים את חלקה העליון ובכך עשה לפריט לא רגיל זה "שירות דוב".

פריט מספר 3: גלויה מצולמת מריגה לפרנקפורט שנמסרה לתא הטייס

הגלויה שלפניכם נכתבה בריגה על-ידי פקיד של איגוד חברות התעופה Nord-Europa-Union. בצידה הקדמי נראה מטוס G23 של החברה הגרמנית לייצור כלי-טיס יונקרס (Junkers), שמשביבו עומדת קבוצת עיתונאים. הביול נכון: 15 סנטים תעריף בסיסי לגלויה ו-20 רובל תוספת שירות דואר אוויר. לפקיד השילוח הייתה גישה ישירה לטייסי המטוס ועל כן מסר להם את הגלויה. באותם הימים דברי דואר אוויר למשלוח היו נאספים בריגה מתיבות דואר מיוחדות שפוזרו ברחבי העיר. איסופם היה לוקח זמן רב וגורם לעיכובים בהעברה

ארוכות. בחלוף הזמן הונפקו שתי סדרות נוספות בעיצוב דומה עם עריכים שונים וסימני מים שונים.

פריט מספר 2: מעטפה מריגה לספינה שעגנה בנמל מְמַל עם ביול מעורב

מעטפה שנשלחה מריגה ב-23.9.21 בדואר אוויר והייתה אמורה להגיע לאדון פלדמן על סיפון אוניית הקיטור Turaida שעגנה בנמל מְמַל (שמה הגרמני של העיר קלייפֶדָה, בליטא של ימינו). המכתב מבוייל בצורה תקינה: 10 רובל תעריף בסיסי ועוד 20 רובל (בול

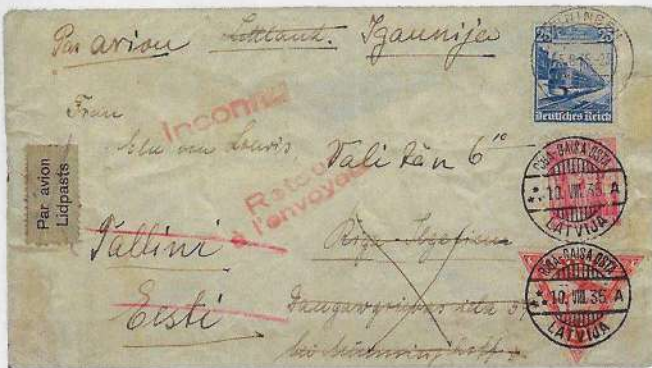

כי מדובר בהתכתבות משפחתית. המכס הגרמני חשד שבתוך המעטפה היה כסף מזומן ופתח אותה לביקורת. על כך מעיד סרט נייר בצד האחורי שמאשר את הפתיחה. לפי החותמת האליפטית על גבי סרט הנייר, המכתב הועבר לריגה ברכבת.

עם הגעתו ליעד התברר שהנמענת עזבה את העיר ועברה למדינה הסמוכה – אסטוניה. היה מדובר, ככל הנראה, באישה מאוד אחראית ומסודרת: היא השאירה כתובת של מקום מגוריה החדש וכסף לצורך ביול המעטפה. הבולים שהודבקו בריגה מהווים תשלום עבור משלוח אווירי: 20 סנטים – תעריף המכתב ו-15 סנטים – תוספת דואר אוויר. המכתב נמסר ישירות בדלפק בשדה התעופה, שהיה במרחק הליכה קצר מהכתובת בריגה כפי שהייתה רשומה על המעטפה.

בהגיעו של המכתב לכתובת החדשה בטאלין בירת אסטוניה נעשה ניסיון מסירה, אך הוא כשל. על ניסיון זה מעידה ההערה בכתיביו של הדואר בטאלין שלפיה הדלת בכתובת החדשה הייתה סגורה. המכתב נשלח בחזרה לגרמניה בצירוף חותמות מתאימות, בתאריך 14.8.35

זוהי דוגמה נדירה של פריט דואר שהועבר בדואר יבשתי ובדואר אוויר גם יחד.

פריט מספר 6: מעטפה מריגה לבת'רסט שבגרמניה ששרדה תאונת מטוס

סוף שנות ה-20 ותחילת שנות ה-30 של המאה ה-20 התאפיינו בפריחה של טיסות לטווחים ארוכים. קיימות דוגמאות רבות מתקופה זו של שיאי עולם שנקבעו על-ידי טייסים כמו צ'רלס לינדברג ואחרים. גם הטייסים ובוני המטוסים בלטביה חלמו לבצע

לשדה התעופה. על כן, במקרים דחופים, היו אנשים מקורבים יכולים למסור את דברי הדואר שלהם ישירות לתא הטייס, כפי שאנחנו רואים בדוגמה זאת. הגלויה נחתמה בחותמת דואר בתחנת הביניים הראשונה בקניגסברג, בתאריך 25.8.25, והועברה הלאה בדרך רגילה.

פריט מספר 4: מעטפה מודפסת של משרדי Deruluft מריגה לפראג שנמסרה לצוות אוויר

לפנינו דוגמה נוספת לפריט דואר שנמסר ישירות לצוות אוויר. המכתב יצא מריגה ככל הנראה ב־30.7.1929. בול בערך 30 סנטים עבור תעריף בסיסי והבול המשולש בערך 25 סנטים עבור תוספת דואר אוויר. הבולים הוחתמו בחותמת משרד של חברת התעופה הגרמנית-רוסית Deruluft. בצידה האחורי של המעטפה שתי חותמות מעבר עגולות של שדה התעופה בברלין מתאריך 30.7.29 – בנוסף לחותם מלבני בצד הקדמי שמאשר העברה בדואר אוויר. חותמת עגולה של שדה התעופה בפראג על חזית המעטפה מאשרת הגעה ליעד.

השירות "המיוחס" של מסירת דברי דואר ישירות לתא הטייס הופסק ב־30.6.1935 עם פתיחת סניף דואר בתוך שדה התעופה של ריגה.

פריט מספר 5: מעטפה מבולת על-ידי שתי רשויות דואר מגרמניה ללטביה, בהמשך לאסטוניה ובחזרה לשולח

המעטפה נשלחה מהעיר מיינינגן בתורינגיה (במרכז גרמניה של ימינו) לריגה ב־5.8.35. מתוך שם השולח ושם המקבלת, ניתן להסיק

פריט מספר 7: מעטפת צפלין מסחרית מריגה לבואנוס איירס עם ביול חריג

מעטפה מסחרית זו נשלחה על-ידי ייצרן גפרורים מריגה ומוענה ככל הנראה לסוכן של החברה בארגנטינה. הבולים הוחתמו בחותמת דואר אוויר בריגה. המכתב נחת עוד באותו יום - 17.10.36 בברלין כפי שרואים על חותמת בצד האחורי שלו. מברלין המעטפה המשיכה לפרידריכסהאפן (Friedrichshafen), נמל האוויר של ספינות הצפלין לחוף ימת קונסטנץ בדרום גרמניה. עדות לכך מצויה בחותמת הוורודה בצד הקדמי שנושאת בצידה הימני את אות האינדקס של פרידריכסהאפן, "b". לפי קיפולי הנייר בקצות המעטפה ניתן להניח שהיא הכילה ניירת מסחרית רבה. משקל המעטפה היה 90 גרם, כפי שגרשם בעיפרון בצידה השמאלי והביול מתאים בדיוק למשקל זה. בולים בצד הקדמי משלמים את עלות המשלוח בדואר אוויר בהתאם למשקל והבולים בצד האחורי את התוספת עבור טיסת הצפלין: 2 לאט עבור כל 5 גרם - סך הכל 36 לאט.

המעטפה הועברה בטיסת צפלין מס' 11 בשנת 1936 לדרום אמריקה והביול שלה הוא הגבוה ביותר הידוע עד כה. בולטים

טיסה ארוכה ויוצאת דופן כזאת. כיעד נבחרה מושבה לשעבר של לטביה (מימיה כדוכסות של קורלנד וסמיגליה) בשפך נהר הגמביה במערב אפריקה. היעד נקבע כדי להזכיר ללטבים שאי-שם במאה ה-17, הצליח הדוכס של קורלנד (בחלקה הצפון-מערבי של לטביה דהיום) לרכוש אדמות באפריקה ושלט בהן למשך תקופה קצרה.

לשמחתם של הבולאים הוחלט להנפיק סדרה של בולים לא משוננים שתממן את הטיסה. וכך נולדה הסדרה שנקראה "לטביה-אפריקה", שהפכה עם השנים למבוקשת ביותר.

מועד הטיסה נקבע ל-28.5.33. שקי הדואר הועמסו על המטוס והוא המריא בשעות הבוקר. לאחר נחיתות בניימ מוצלחות בקובנה ובדנציג, התרסק המטוס בקרבת העיר נוישטטין בפרוסיה המערבית (שצ'צ'ינק בפולין של ימינו). הטייסים יצאו מן התאונה ללא פגע ושקי הדואר שרדו גם הם. הדואר הגרמני דאג להעבירם לברלין וכל דברי הדואר הגיעו לבסוף ליעדם, גם אם באיחור.

המעטפה בתמונה נשלחה בטיסה זו והיא אחת משתי מעטפות ידועות שנשלחו ליעדן הסופי - גמביה. קשה לי לקבוע האם הביול תואם את התעריף, אך אין ספק שהמעטפה עברה את כל תחנות הביניים. על כך מעידות החותמות על הגב: נמל התעופה במרסיי, דקר בירת סנגל וחותמת הגעה של בת'רסט (בנג'ול בירת גמביה של ימינו) ב-24.7.33.

במיוחד שני הבולים הוורודים של 10 לאט כל אחד. הם נדירים ביותר על מעטפות. לשם המחשת נדירותם של בולים אלה, אביא דוגמה שרוב הבולאים יכירו: זוג בולים אלה על המעטפה משול לזוג בולים של לירה מסדרת "דאר עברי" על מעטפה משנת 1948.

פריט מספר 8: מעטפה רשומה מריגה לסנטיאגו בצ'ילה
על איכויותיה של מעטפה זו יש להסתכל בהיבטים של התקופה שבה נשלחה. שם הנמען בספרדית מצביע על כך שהמכתב ממוען ל-"HIAS" – "החברה לסיוע למהגרים עבריים". גם השולח שייך לאותו הארגון.

המעטפה נשלחה מסניף הדואר הראשי בריגה ב-24.2.40. עקב מצב המלחמה והשמיים הסגורים מעל שטחי מזרח אירופה, המכתב הוטס לסטוקהולם והגיע לשם ב-26.2.40. המשך הדרך אינה ברורה די הצורך, אבל ברור כי המכתב הועבר למרסיי ומשם הגיע לסנטיאגו ב-7.3.40.

הביול תקין למכתב של 15 גרם: תעריף דואר רשום – 75 סנטיים ותוספת דואר אוויר לצ'ילה 3.15 לאט עבור כל 5 גרם משקל. גם כאן הביול חריג – נדיר מאוד למצוא שני בולים של 5 לאט על מעטפה אחת. ■

Romano House of Stamp Sales Ltd.

רומנו בית מכירות בולים בע"מ

מכירות פומביות של: בולים, מעטפות, גלויות, אוטוגרפים, שטרות ומטבעות ישראל והעולם, יודאיקה ושואה. יבואן בלעדי לאביזרי ואלבומי "LINDNER" גרמניה

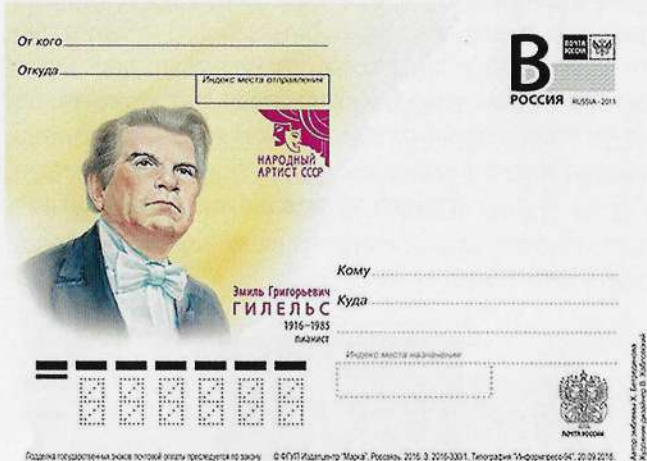

כתובתינו: דיזינגוף סנטר, תל אביב קומה 2 חנות מס': B-245
 ת.ד. 23274 תל אביב, מיקוד: 61231
 שעות פתיחה: א-ה: 9:30-15:00, ו': 19:00-9:30
 Website: www.romanoauctions.com
 Email: Romanostamps@gmail.com
 טלפון: 03-5250119
 טלפון/פקס: 03- 5282790

חדשות יודאיקה ברוסיה בשנת 2022

בוריס ולודרסקי

דמו בכל השנים, גם בשנת 2022 הנפיק הדואר של רוסיה פריטים בולאיים שהוקדשו לאישים ודמויות שתרמו למדינה או לאירועים חשובים בהיסטוריה של רוסיה. יצוין כי רק לעתים נדירות מונפק פריט בולאי המוקדש באופן ישיר לאישיות יהודית בהיותה יהודית או לאירוע בעל תוכן יהודי. רוב הבולים המוקדשים לאישים מציינים את תרומתם למדינה בתחומים שונים ולא את יהדותם או את זהותם היהודית ובין האישים המונצחים על הבולים יש גם כאלה ממוצא היהודי. רוב אספני היודאיקה מסווגים את הבולים הללו לפי הנושא ומשייכים אותם לאוספים תימאטיים והדבר הגיוני, לאור העובדה שבאנציקלופדיות יודאיקה מופיעים אישים שנודעה להם תרומה למדינות מוצאם בתחומי האמנות, הספרות, המדע והספורט ודבר יהדותם הוא לא דווקא הסיבה המרכזית להנצחתם.

מעטפה לציון 100 שנים להיווסדה של התזמורת הפילהרמונית של מוסקבה

קונצרטים במערב אירופה ובארצות הברית לאחר מלחמת העולם השנייה.

יצוין כי זה אינו הפריט הבולאי הראשון הנושא את דיוקנו של אמיל גיללס (לעיל, בראש עמודה זו). באוסף שלי קיימת גלויה שהונפקה ברוסיה בשנת 2016 לציון 100 שנה להולדתו.

בול לציון 50 שנה לייסודו של המוזיאון לזכר הצייר יצחק לֵוִיִּתן

הבול הונפק על-ידי הדואר של רוסיה לציון 50 שנה לייסוד המוזיאון לזכר הצייר ממוצא יהודי יצחק (איסק) איליין לֵוִיִּתן (1861-1900) שנמצא בעיר פֶּלְיוֹס, במחוז איוונובו, שבה התגורר לויתן במשך מספר שנים במחצית השנייה של המאה ה-19. הקרבה לטבע, הסמיכות לנהר הוולגה והתבודדות העניקו לו אפשרות ליצור כמה מציורי הנוף המפורסמים בעולם. בשנת 1972 נוסד במקום מוזיאון לזכרו, שמזה שנים רבות מושך תיירים רבים לעיר.

שנת 2022 התחילה עם הופעתה של מעטפה ועליה בול מיוחד לציון 100 שנים להיווסדה של התזמורת הפילהרמונית של מוסקבה (בתחתית עמודה זו). התמונה על הגלויה היא של קונצרט שהתקיים במאי 1942 ובו מופיעה התזמורת הסימפונית השייכת לתזמורת הפילהרמונית של מוסקבה. ליד הפסנתר יושב אחד מגדולי הפסנתרנים של ברית המועצות, היהודי אמיל גֵּרִיגוֹרְיֵבִיץ' גִּילְלָס (1916-1985), ששמו מופיע בכיתוב מתחת לתמונה. גיללס נולד באודסה למשפחה מוזיקאים יהודים וזכה במהלך חייו להכרה נרחבת ולפרסים רבים, סובייטיים ובינלאומיים, לרבות פרס סטלין ופרס לנין.

גיללס זכה בתואר "האמן העממי של ברית המועצות" לשנת 1954 ובתואר "גיבור העמל הסוציאליסטי" לשנת 1976 והיה בין האמנים הראשונים שקיבלו אישור לצאת מברית המועצות למסעות

בול וגיליון בולים לכבוד הזמר יוסיף קובזון

עוד באותה סידרה של "אבירי המסדר לכבוד המולדת", הונפק בול וגיליון לזמר האֶסְטֶרְדֵה היהודי יוסיף דוידוביץ' קובזון (1937-2018) שזכה לפופולריות רבה בברית המועצות וברוסיה. קובזון החל להופיע על הבמות במוסקבה בשנת 1959 והקונצרטים שלו עברו במקומות רבים ברחבי ברית המועצות, ולא רק בערים הגדולות. באופן אישי, זכיתי להיות בהופעה שלו בעיר ז'יטומיר (באוקראינה של ימינו) בשנת 1974. בנוסף, היה קובזון גם פעיל פוליטי וציבורי, מחנך ופרופסור למוזיקה. קובזון קיבל את התואר "האמן העממי של ברית המועצות", היה חתן פרס המדינה של ברית המועצות וכן הוא בעל תואר "גיבור העמל של הפדרציה הרוסית". יצוין שקובזון סירב לשנות שם המשפחה היהודי שלו, חרף דרישות חוזרות ונשנות של השלטונות הסובייטיים.

בול וגיליון בולים לכבוד השחקן ולדימיר אטוש

בסדרת בולים "אבירי המסדר לכבוד המולדת" הונפק בול וגיליון בולאי מיוחד לכבוד שחקן התיאטרון והקולנוע הסובייטי הידוע ולדימיר אברמוביץ' אטוש (1922-2019). אטוש נולד במוסקבה למשפחה יהודית וב־1940 החל ללמוד תיאטרון. עם פרוץ מלחמת העולם השנייה גויס לצבא האדום, אך לאחר שנפצע קשה בחזית, שוחרר משירותו הצבאי וחזר להשלים את לימודיו. אטוש נודע במיוחד כשחקן קומי ובתפקידים שגילים לאורך הקריירה שלו, ביסס עצמו כאחד מגיבוריה של אחת האמנויות האהובות ביותר על העם הרוסי. ב־1984 הוענק לו תואר "האמן העממי של ברית המועצות". לצד זאת עבד גם כמורה וכפרופסור לתיאטרון.

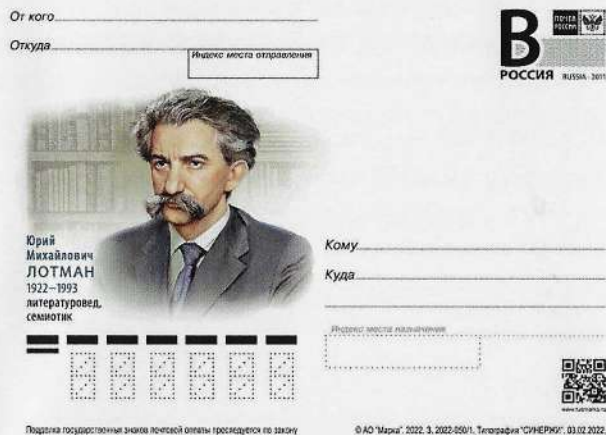
גלויה עם בול מיוחד לכבוד מדען החלל יורי קונדרטיוק

בסידרת הבולים "כיבוש החלל" הונפקה גלויה עם בול מיוחד לכבוד יורי וסילייביץ' קונדרטיוק (שמו האמיתי - אלכסנדר איגנטייביץ' שרגיי; 1897-1942), אחד ממדעני החלל החלוצים בברית המועצות ומי שנחשב למייסד תחום האסטרונואוטיקה. קונדרטיוק נולד בעיר פולטבה שבאוקראינה לאב יהודי יליד ברדיצ'ב, איגנאט בנדיקטוביץ' שרגיי, שבשנת 1897 המיר את דתו לנצרות הקתולית כדי להתחתן עם מורה ממוצא שוודי, לודמילה לבובנה שליפנבאך. בזמן שירותו הצבאי במלחמת העולם הראשונה, חישב קונדרטיוק את מסלול הטיסה האופטימלי לירח, חישובים שאומצו מאוחר יותר על ידי נאס"א בתוכנית הירח אפולו. המסלול שהציע ב-1916 נקרא מאוחר יותר על שמו, "מסלול קונדרטיוק".

גלויה לציון 100 שנים להולדתו של האקדמאי יורי לוטמן

במלאת 100 שנים להולדתו של האקדמאי היהודי יורי מיכאילוביץ' לוטמן (1922-1993) שהיה מבקר ספרות ותרבות, דוקטור לבלשנות, חוקר ומרצה, הנפיק הדואר הרוסי גלוית מזכרת עם דיוקנו. לוטמן נולד בפטרורגד (סנקט פטרבורג של ימינו) למשפחה יהודית משכילה ולמד באוניברסיטה בלנינגרד. בשנת 1940 גויס לצבא האדום והשתתף במלחמת העולם השנייה, שבה נפצע. לאחר המלחמה עבד באוניברסיטה בעיר טרטו שבאסטוניה ושימש כפרופסור וכראש הקתדרה ללשון הרוסית. לוטמן נחשב עד היום לאחד מגדולי החוקרים של פושקין והיה חבר באקדמיות למדע של נורווגיה, שוודיה ובריטניה.

גלוית "איחולים מברוביג'ן"

אספני יודאיקה אוספים פריטים בולאיים עם תמונותיו של קונדרטיוק על אף שזיקתו ליהדות מוטלת בספק. יצוין שגם אוקראינה הנפיקה בשנים 1997 ו-2002 בולים המוקדשים לקונדרטיוק (להלן).

הדואר הרוסי הנפיק גלויה מיוחדת שעליה הכיתוב "איחולים מברוביג'ן" על רקע תמונה של הטיילת לחוף הנהר בירה בעיר בירוביג'ן, בירת המחוז היהודי האוטונומי שבמזרח הרחוק הרוסי. זהו ככל הנראה הפריט הבולאי היחיד בהנפקות הנוכחיות שניתן לסווגו כיודאיקה נטו.

גלויה לציון 100 שנים להולדתו של המדען מארק קריבושייב

פריט בולאי נוסף שהנפיק הדואר של רוסיה הוא מעטפה שהוקדשה למדען היהודי מארק יוסיפוביץ' קריבושייב (1922-2018), דוקטור להנדסה שהיה מבולטי המדענים בברית המועצות וברוסיה ואחד מחלוצי הפיתוח של שידורי הטלוויזיה המודרניים. קריבושייב נולד בעיר פולטבה שבאוקראינה בשנת 1922 ואת הטלוויזיה הראשונה שלו הרכיב בנערותו, כשהיה חניך במרכז פיונרים (חלוצים) בשנת 1933. פיתוחיו של קריבושייב בתחום שידורי הטלוויזיה הפכו לסטנדרטים בינלאומיים מודרניים בשידורים אנלוגיים ודיגיטליים ואף בשידורים בהפרדה גבוהה (HD). על הישגיו, זכה קריבושייב זכה בפרסים ועיטורים בינלאומיים רבים ממדינות רבות: אוסטרליה, ברזיל, אנגליה, גרמניה, איראן, ספרד, איטליה, סין, פולין, צרפת ויפן. ■

Адрес: _____
 Страна: _____
 Акуп: _____
 Ария: _____
 Другие данные: _____

NEGEV HOLYLAND STAMPS

- מתקיימות מכירות פומביות פעמיים בשנה
- המעוניין בקטלוג מתבקש לפנות אלינו
- מעוניינים תמיד בחומר למכירות פומביות או לקניה
- ISRAEL, INTERIM, BRITISH MANDATE, OTTOMAN PERIOD, JUDAICA
- AUCTION ARE HELD TWICE A YEAR

Please write for a catalogue
 Ask about special low vendor commission rates.

P.O.Box 8101 — TRENTON NJ 08650 USA
 E-mail: LEADSTAMP@VERIZON.NET
 Phone: 609-456-9508

בולי תל אביב (י. צחור) בע"מ TEL-AVIV STAMPS (Y. TSACHOR) LTD.

מכירה על פי הצעות מחיר בכתב
 (Mail Auction)

מוקדמים * מנדט * מנהלת העם * דאר עברי
 ישראל * חו"ל * יודאיקה * גלויות * ספרים

קטלוג מאוייר חינם

Web: telavivstamps.com • E-Mail: tastps@gmail.com

ת.ד. 16218 תל אביב, טלפון: 03-5226294, פקס: 03-5245088

נציגות ישראלית בתערוכת הבולים הבינלאומית בתאילנד בימי מלחמה

לס גלסמן

הולדתו ה־72 של הוד מלכותו מאהה וצ'יראלונגקון ולציין את יום השנה ה־140 להנפקתו של בול הדואר התאילנדי הראשון ולחנוכת שירותי הדואר במדינה. התערוכה נערכה בחסות פ.י.פ. ופדרציית הבולאים הבינלאומית (FIAF) והתקיימה באולם ששימש בעבר כסניף הדואר המרכזי והאייקוני של בנגקוק, ברובע באנג ראק, סמוך לנהר צ'או פראיה. התערוכה התקיימה במקביל לפסטיבל האורות הקסום של לוי קראתונג שבו שוגרו לשמי העיר זיקוקים מרהיבים שנראו לנו כמעין תזכורת לחג החנוכה, שאותו חגגנו לאחר שובנו.

היו לי הכבוד הגדול והזכות הגדולה להיות הקומיסר הישראלי לתערוכת הבולים הבינלאומית שהתקיימה בבנגקוק, בירת תאילנד, בין ה־27 בנובמבר ל־3 בדצמבר 2023. לנסיעה נלווה אליי יגאל נתנאל, סגן נשיא פ.י.פ., ששימש כשופט בתערוכה והיו ברשותי תצוגות של שבעה מציגים ישראלים שהכינו את תצוגותיהם משך חודשים לקראת התערוכה. בעיצומן של ההכנות לתערוכה, התרחש הטבח הנורא של ה־7 באוקטובר והמלחמה בעזה פרצה. יצאנו מישראל בלב כבד ובחששות רבים. לא יכולנו להתעלם מהעובדה שבעקבות המלחמה בעזה פרצו בבירות מרכזיות בעולם הפגנות אנטי־ישראליות גדולות ולא יכולנו שלא לשאול את עצמנו איך יקבלו את פנינו, כנציגים רשמיים של ישראל, 70 הקומיסרים (ראו תמונה מספר 1) ו־50 השופטים שהגיעו מכל רחבי העולם, כולל משלחת גדולה ממדינות ערביות שונות.

תמונה מספר 2: חבר המנהלים של פ.י.פ. בתערוכת בנגקוק

תמונה מספר 1: הקומיסרים מהמדינות השונות בתערוכת הבולים בבנגקוק 2023. לס גלסמן ראשון מימין

בתערוכה הוצגו למעלה מ־2500 מסגרות של כמה מאוספי הבולים הטובים בעולם, לצד תצוגות מוזמנות נדירות של מועדון הגראנד־פרי של פ.י.פ. ואת אוסף הבולים המלכותי הפרטי של הנסיכה. בולאים ואורחים שפקדו את התערוכה, זכו גם לראות את הבול המפורסם, היקר והנדיר ביותר בעולם – בול המג'נטה 1 סנט מגיאנה הבריטית.

התוצאות היפות שהשיגו הבולאים הישראלים שהציגו בתערוכה הסבו לי שמחה רבה:

- **לס גלסמן** זכה במדליית זהב על התצוגה "מוזמביק וחברת מוזמביק".
- **מנחם לדור** זכה במדליה מוזהבת גדולה על התצוגה "סיום מודרך במוזיאון של המקצוע השני העתיק ביותר – שירותים חשאיים".
- **קובי אלכסנדר** זכה במדליית כסף גדול על התצוגה "בדרך לכנסיית הקבר".

מהרגע שהגענו לבנגקוק כל חששותינו התפוגגו: התקבלנו בחום בקרב אחינו הבולאים ופגשנו שוב את ידידינו הוותיקים מבין הקומיסרים והשופטים. במהלך הימים שבהם התקיימה התערוכה, הוכרזה הפסקת האש ומספר בני ערובה וכן עובדים תאילנדים שנחטפו שוחררו והוחזרו לבתיהם. עובדת היותי חובש כיפה משכה בלי ספק תשומת־לב וזרים גמורים ניגשו אליי ואל אשתי, שיתפו אותנו בדאגתם מהמצב והביעו תמיכה כנה, באופן שחימים מאוד את ליבנו. גם יגאל וגם אני שמרנו על קשר רצוף ותכוף עם המשפחות והחברים בישראל, והיינו כל העת דבוקים לחדשות כדי לשמוע עדכונים שוטפים על מה שקורה בבית.

התערוכה אורגנה עליידי התאחדות הבולאים של תאילנד וזכתה לחסותה של הוד מעלתה הנסיכה מאהה צ'קרי סירינדהורן, שגם כיבדה בנוכחותה את טקס הפתיחה. התערוכה זכתה לתמיכה ומימון מצד חברת הדואר התאילנדית, שביקשה לחגוג את יום

תמונה מספר 4: לס גלסמן עם סנטפאל סינצ'אוולה, סגן יו"ר הוועדה המארגנת של התערוכה

- מאיר קוסוי קיבל את הציון 82 על התצוגה "תקשורת טלגרף ברוסיה 1879-1858".
- יהושע מגר קיבל את הציון 81 על התצוגה "בולי RSFSR (הרפובליקה הסובייטית הפדרטיבית הסוציאליסטית הרוסית) בסיוע לקורבנות מכת הרעב ברוסיה, 1921-1922".
- יצחק ברק קיבל את הציון 79 על התצוגה "ואריג - חלוצת הטיס בברזיל".
- פאולו דואק קיבל את הציון 75 על התצוגה "איירטון סנה, 1960-1994".

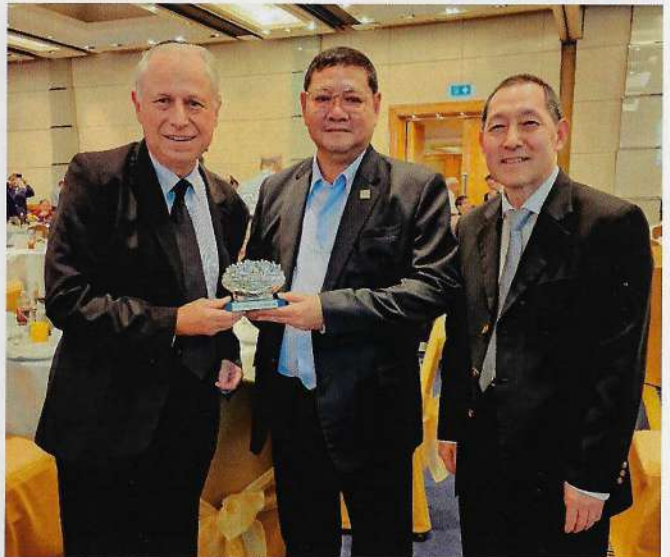
ברמה האישית, שמחתי מאוד לפגוש את השופט העיראקי שנתן לי עצות יקרות מפז על התצוגה שלי. הרמה הכללית של התצוגות בתערוכה הייתה גבוהה מאוד והיו ביניהן תצוגות יוצאות מהכלל שהגיעו מכל קצווי תבל. הרשים אותי במיוחד לראות בתערוכה תצוגות בנושאים ישראליים ויהודיים, וביניהן: "חבורות של ישראל" של מרטין האריטון מוונצואלה, שקיבל את הציון 78; "הנפקת בולי דגל ישראל משנת 1949" של אמיל מינאר מדרום-אפריקה, שקיבל את הציון 81; וכן התצוגה הנוגעת ללב "התפתחות השואה בהולנד" של טימותי גייל מארצות הברית, שזכה במדליה מוזהבת גדולה. התאחדות בולאי ישראל העניקה פרס מיוחד, מגן "זמן לשלום" לאוליבייה וייארד מארגנטינה, שהתצוגה שלו, "דואר בינלאומי מארגנטינה ואליה, 1852-1878", זכתה במדליית זהב גדול. דגם כסוף של ירושלים הוענק במתנה להתאחדות הבולאים של תאילנד (ראו תמונה מספר 3) כאות הערכה ליחסים הקרובים בין ההתאחדויות ובין המדינות. זכיתי גם לבלות זמן עם סנטפאל סינצ'אוולה, סגן יו"ר הוועדה המארגנת וחבר מועצת המנהלים של התאחדות הבולאים של תאילנד (ראו תמונה מספר 4).

שלנו על ארגון יוצא מהכלל של תערוכה יפה ומוצלחת. להלן כמה מדבריו:

במהלך התערוכה הזו שנמשכה שבוע, כונסו כאן מיטב אוספי הבולים והמציגים הפגינו את התשוקה ואת המסירות שלהם לתחום הבולאות. כל בול מגולל סיפור על ההיסטוריה, התרבות והמורשת הייחודית של המקום שבו הונפק. המדיום המופלא הזה מעניק לנו הזדמנות יוצאת דופן להעריך את המגוון האינסופי שעולמנו מציע לנו. האירועים והמפגשים שהיו חלק מהתערוכה מהווים קרקע פורייה להתכנסות של אספני בולים שיכולים לחלוק סיפורים ולחגוג את אהבתם המשותפת לאמנות הבולאות.

כמארחים, ניסינו להבטיח שהתערוכה הזו תהיה חוויה שתישאר בלבו של כל אחד ואחד מכם. הוועדה המארגנת ארגנה מגוון פעילויות מלהיבות, לרבות סדנאות בהובלת מומחים, הרצאות מרתקות ומפגשים אינטראקטיביים שהעשירו בלי ספק את המסע של אספנות הבולים. לסיום, הבה נשתמש בהתכנסות המופלאה הזו כהזדמנות לחיזוק קשרי הידידות, לחלוק זה עם זה את האהבה לאיסוף בולים ולקדם את אהבתנו לאמנות הבולאות. הבה נחגוג יחד את יופיו של העולם המקופל בתוך פיסות הנייר הקטנטנות הללו.

סנטפאל נשא את דברי הפתיחה בטקס המפואר של ההכרזה על הזוכים בתערוכה שהתקיים באולם האירועים של מלון שרתון רויאל אורכידיאה בעיר. דבריו היו מרגשים והביעו את מיטב רגשי התודה

תמונה מספר 3: לס גלסמן מעניק את מודל ירושלים לנציג התאחדות הבולאים של תאילנד

אני אסיר תודה לסנטפאל, שאיפשר לי לחלוק כאן את דבריו מעוררי ההשראה בסיום התערוכה.

השתתפותי בתערוכת הבולים של תאילנד גרמה לי להרהר בשאלה עד כמה יכול היה העולם להיות שונה, אילו רק מנהיגי העולם היו נוהגים כמנהגי הבולאים. ■

מועדון בולאי כפר סבא

מוטי לייפר

הרצאתו של חזי פוזנסקי

הקהל בהרצאתו של חזי פוזנסקי

שלוש פעמים בשנה אנו מקיימים במועדון הרמת כוסית לחג: בראש השנה, בחנוכה ובפסח. רק לאחרונה, ב־14 בדצמבר הדלקנו יחד נר שמיני של חנוכה באווירה חגיגית, עם יין סופגניות ועוד. המועדון פעיל כל יום חמישי משעה 18.00 עד 19.30 בבית התרבות ע"ש רייזל ברחוב גאולה 12 כפר סבא. כל המעוניין להצטרף מוזמן לפנות למוטי לייפר, בטלפון 052-4230032. ■

הדלקת נר שמיני של חנוכה במועדון בולאי כפר סבא

מועדון בולאי כפר סבא נוסד בינואר 2015, לאחר יציאתי לגמלאות ומאז ייסודו רשומים אליו באופן קבוע כ־30 חברים ובכל מפגש נוכחים בממוצע כ־15 חברים. המפגשים במועדון מתקיימים באווירה חברית ומכובדת. בין החברים במועדון מתקיימים יחסי אמון וכבוד הדדי ובמשך שנות קיומו, לא היה מצב של אייבנה או של כעס בין חברים.

לאחר שנחתמה תערוכת הבולים שקיימנו בכפר סבא בחודש מאי האחרון (ראו דיווח בגיליון 127 מיוני 2023), אספנו את כל תצוגת המסגרות שהוצגו בה והתקנו אותן לתצוגה באתר האינטרנט של התאחדות בולאי ישראל, כך שהחומרים יהיו זמינים לכל מתעניין. לא זכורה לי פעילות דומה לזו בעקבות תערוכות אחרות. למעוניינים לצפות בתצוגות התערוכה, יש להיכנס לאתר התאחדות בולאי ישראל, ותחת "מידע לאספנים" בתפריט העליון יש לבחור "תערוכות בולים בארץ ישראל" ובתחתית העמוד ניתן למצוא קישור לתערוכת הבולים "120 שנה לכפר סבא". תצוגת התערוכה ממוינת לפי שמות המציגים והנושאים השונים.

מאז הקמתו, מתקיימות במועדון באופן קבוע הרצאות בנושאים שונים המשולבים בבולים ובדברי־דואר אחרים. ההרצאות ניתנות בהתנדבות על־ידי אספנים והכניסה אליהן פתוחה לקהל הרחב ללא תשלום. בכל הרצאה נוכחים בממוצע 35 עד 40 איש. מאז שהסתיימה התערוכה, קיימנו במועדון כבר 3 הרצאות: ב־15 ביוני התקיימה הרצאתו של לורנס פישר שכותרתה "איך אנחנו נראים – אנטישמיות" ששולבו בה גלויות דואר בלבד. ב־10 באוגוסט התקיימה הרצאתו של יורם לוביאניקר "סיפורי מעטפות".

ב־12 בדצמבר התקיימה הרצאתו של חזי פוזנסקי, חבר המועדון, שהרצאותיו תמיד ייחודיות ולא־שגרתיות. כותרת הרצאתו של חזי, שכרגיל הייתה בנויה באופן מיוחד ומעניין, הייתה "רצועת עזה – סיפורו של מקום" ושולבו בה בולים, מעטפות, שטרות ועוד. הקהל שהגיע להרצאה זו היה גדול במיוחד. ההרצאה הבאה, המתוכננת לתאריך ה־15 בפברואר, תינתן על־ידי אריק שוורץ וכותרתה "מסע במזחלות כלבים". כולם מוזמנים.

הקהל בהרצאתו של יורם לוביאניקר

הפני השחור הראשון עומד למכירה פומבית

מערכת "שבל"

המעטפה הממוחזרת מוענה למר בלנקינסופ, ככל הנראה אביו של הנמען המקורי, שהתגורר בכפר דלסטון הסמוך לעיר קרלייל, כ־120 קילומטר ממערב לבדלינגטון, ונשלחה ב־4 במאי, יומיים לפני תאריך ההשקה הרשמי של איגרות המאלרדי. מר בלנקינסופ שמר ברשותו את המעטפה אף על־פי שתכולת המכתבים אבדה.

ריצ'רד אוסטין, המנהל העולמי של ספרים וכתבי־יד בסותבי'ס, התייחס לפריט הנדיר ואמר: "איגרת המאלרדי עם בול הפני השחור המודבק עליה שרדה משך 180 שנים והיא עדות למהפכה שעברה התקשורת בין בני האדם באותה תקופה – אנשים מכל מקום ומכל המקצועות החלו להתכתב, להחליף רעיונות, לשתף בחדשות ובעדכונים ולבטא את עצמם. בראשיתו של עידן הבינה המלאכותית, הפריט הייחודי הזה יכול להעיד על הצורך האנושי המולד לחיבור ולתקשורת ועל הדרכים שבהן התפתח צורך זה במאתיים השנים האחרונות".

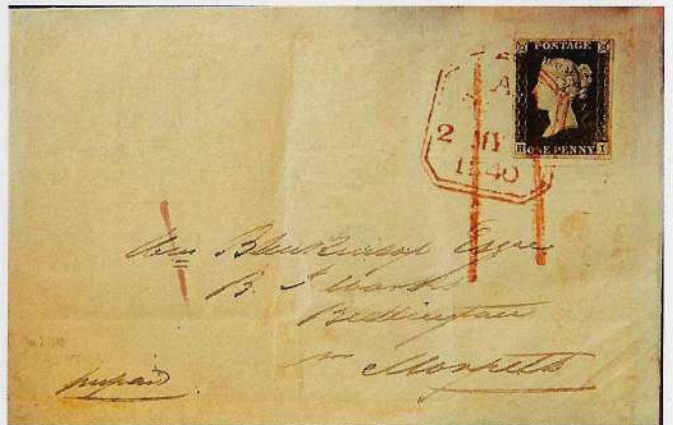
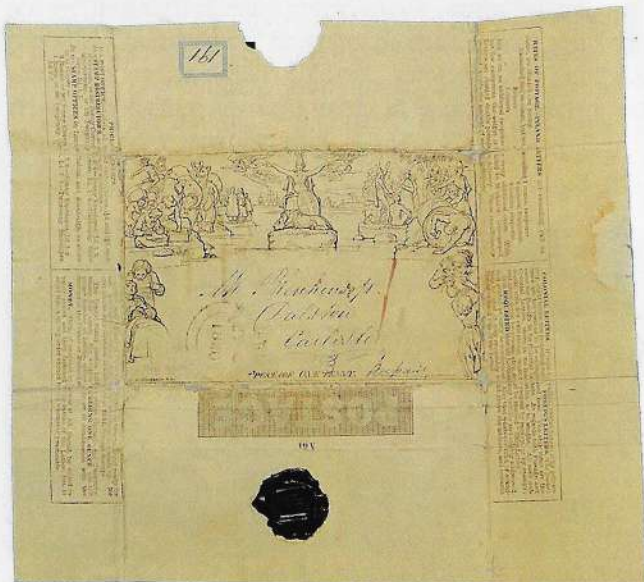
על שני צידי המעטפה עדיין נראות בבירור חותמות התאריך של המשלוח: הראשונה מה־2 במאי 1840 והשנייה מה־4 במאי של אותה שנה, ארבעה ימים ויומיים, בהתאמה, לפני תאריך ההתחלה הרשמי של השימוש בבולי הפני השחור. הפריט הנוכחי מייצג שתי שיטות מקבילות שהוחלו באותה תקופה, במטרה לייעל את שירותי הדואר ולפשט את תעריפיו. עם זאת, בעוד שהבול הפך לשיטה שהתקבלה מאז כסטנדרט המקובל לשליחת דברי־דואר, איגרות המאלרדי זכו לבזו ולגלוג על־ידי הציבור, עד שהשימוש בהן הופסק (על כך ראו חלק ג' של מאמרו של יהודה קליינר על דרכי שליחת מכתבים לפני המצאת הבול בגיליון 125 מאוקטובר 2022).

בתחילת פברואר יעמיד בית המכירות הפומביות סותבי'ס למכירה פומבית את אחד מדברי הדואר הראשונים שנשלחו באמצעות בול הפני השחור, עם ראשית הרפורמה בשירות הדואר הבריטי שהפכה את שירותי שליחת הדואר למבוססי תשלום מראש. את הרפורמה הגה ויזם סר רולנד היל ועיקרה היה שינוי ותקנון של תעריפי הדואר המורכבים והמשתנים שהיו נהוגים באותה עת והטלתם על השולח במקום על הנמען. הפיתרון שהציע היל היה הדפסתו של בול דואר ראשון בערך של פני אחד שיגלם במחירו את סך כל עלויות המשלוח.

בהודעה שפירסמה סותבי'ס תואר הפריט העומד למכירה ככזה שמגלם את "אחת מפריצות הדרך הגדולות ביותר בהיסטוריה של התקשורת האנושית" וצוין כי החברה צופה שהוא יימכר במחיר של בין 1.5-2.5 מיליון דולר. אם אכן יימכר הפריט במחיר זה, הוא עתיד להפוך אחד מהפריטים הבולאיים שנמכרו במחיר הגבוה ביותר אי־פעם.

הפריט הוא מכתב שנשלח ב־2 במאי 1840 לווייליאם בלנקינסופ (Blenkinsop) הבן, מנהלו בן ה־35 של מפעל ברזל מהתקופה הוויקטוריאנית בעיירה בדלינגטון, בצפון אנגליה. בהודעה של סותבי'ס נאמר כי כל הידוע על השולח הוא כי הוא שלח את המכתב מלונדון, כ־300 קילומטר מדרום ליעדו של המכתב, וכי שילם על המשלוח באמצעות בול הפני השחור, וזאת ארבעה ימים לפני ניסותו לתוקף של הבול הראשון בעולם.

המעטפה שנשלחה לבלנקינסופ, הייתה למעשה איגרת מאלרדי (Mulready) – עטיפה מעוטרת בסמלים מאוירים המייצגים את האימפריה הבריטית, ששימש כשיטה חלופית לתשלום דמי־דואר מראש, שהונהגה במקביל לפני השחור ונכנסה לשימוש גם היא ב־6 במאי 1840. האיגרת קופלה הפוך, כשההדפס נמצא בחלקה הפנימי, והשולח עשה בה שימוש כמעטפה ריקה, שעליה הודבק בול הפני השחור. לאחר שקיבל בלנקינסופ את המכתב, הוא הפך את המעטפה והשתמש בה פעם נוספת, הפעם לפי ייעודה המקורי כאיגרת מאלרדי.

קלמן בר-אילן ז"ל

מוטי קרמר

לזכרו של קלמן בר-אילן

נחום שרשבסקי

ביום הבולאות האחרון שמעתי בצער רב על פטירתו של הבולאי החיפאי הוותיק קלמן בר-אילן ז"ל. קלמן זכה להנצחה מיוחדת כנושא של פריט בולאי – גלויות המירב שבתמונה, ולפניכם הסיפור שמאחוריה.

בשנות התשעים היה בישראל חוג למקסימפיליה שהייתי בין הפעילים שבו, ומדי פעם גם יצרנו לעצמנו את הגלויות. בשנת 1995 הונפקה גלויות זיכרון שהוקדשה להתנדבות היישוב לצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה. בבול של הגיליונות נראה חייל מארץ-ישראל במדי הבריגדה היהודית מלמד ילדים עברית עם הכיתוב "הפגישה עם שארית הפלטה".

לקראת ההנפקה המיועדת חיפשנו גלויה מתאימה ליצור ממנה גלויות מרב, ואז נזכרתי שקלמן סיפר לי שהוא שירת בבריגדה. באתי אליו, עברנו ביחד על אלבום התמונות שלו מאותה תקופה, ומצאנו תמונה שבה הוא במדי הבריגדה, שהסמל שלה נראה בבירור על זרועו השמאלית. מהתמונה הזאת הדפסנו גלויות שהיו הבסיס לגלויות המרב שיצרנו.

אני ממשיך ליצור גלויות מרב עד היום, אך זאת הגלויה היחידה שבה נראה אדם שהכרתי אישית. ■

קלמן בר-אילן, זקן הבולאים הפעילים הלך לעולמו בשיבה טובה בגיל 96. זכינו לראות אותו במלוא אורו בכל ימי הבולאות עד השנה שעברה.

קלמן נולד בשנת 1927 בצ'רנוביץ, כיום באוקראינה, וב-1935 עלה לארץ עם הוריו, שקבעו את מקום מגוריהם בחיפה, העיר שבה התגורר כל חייו. בגיל 17 התגייס קלמן לבריגדה היהודית ונשלח לאירופה בשלהי מלחמת העולם השנייה (וראו רשימתו של נחום שרשבסקי להלן). במלחמת העצמאות השתתף בלחימה במסגרת חטיבת כרמלי ולאחר סיום המלחמה החל לעבוד בחברת החשמל.

קלמן נרשם כחבר באגודת הבולאים בחיפה בשנת 1957 וזמן קצר אחר-כך נבחר לוועד האגודה והיה אחראי על הוצאת העלון השבועי שלה, שהודפס בעברית ובגרמנית. לצד זאת, פעל כגזבר האגודה עד אמצע שנות ה-90. באותה תקופה התנהל בין חברי האגודה "מחזור חליפין" בעזרת מחברות מיוחדות שהיו עוברות מאחד לשני ובהן הבולים להחלפה ומחירים וההתחשבויות נעשתה על-ידי האגודה.

האוסף הראשי שלו באותה תקופה היה בולי "דאר עברי" שהודפסו בחשאי בבית הדפוס של עיתון "הארץ" לאחר הצבעת החלוקה באו"ם, באופן שאיפשר את חלוקתם לסניפי הדואר רק יומיים לאחר הכרזת העצמאות ב-16 למאי 1948. המידע שאסף נכלל בספר מחקר על בולי הדואר העברי שהתפרסם ב-1985. נוסף על תערוכות בארץ קלמן הציג את האוסף שלו בתערוכות בינלאומיות בניו זילנד (1991), גרנדה (1992), פולסקה (1993), וברזיליה (1994). בכל התערוכות שבהן הציג זכה קלמן במדליית זהב ו/או זהב גדול. בנוסף לאוסף רחב ויסודי של בולי ישראל, בנה קלמן אוספים של בולי שווייץ, צרפת, בולי האו"ם (הציג ב-1964) ועוד. במקביל, היה אספן של כרטיסי טלכרט ושימש כחבר בהנהלת העמותה של אספני הטלכרט.

קלמן ניחן בסקרנות ובידע רבים והיה בעל מרץ בלתי נלאה. הוא דיבר מספר רב של שפות והקפיד כל חייו להמשיך ללמוד ועד לשנתו האחרונה לקח שיעורים פרטיים בערבית ובגרמנית. הסקרנות והנמרצות שלו עודדו אותו ואת שוש רעייתו לצאת לטיולים רבים בחו"ל, שהוסיפו על הידע הנרחב שלו בגיאוגרפיה ובהיסטוריה. תכונות אלה, יחד עם היכולת להתחבר לאנשים וסוג של תמימות שהייתה בו, אפשרו לו לשמור על קשר קבוע עם מעגל חברים רחב בארץ ובחו"ל. תרמו לכך גם אוסף הבולים הגדול שלו, שבו השקיע הרבה מזמנו לצד משחק הברידיג' שקלמן ושוש נהגו לשחק באופן קבוע עם חברים.

קלמן נישא לשוש בשנת 1956 והזוג הקים משפחה לתפארת עם הולדתם של גיל ומיכל ולאחר מכן הולדת הנכדים, ניב, דנה, נוגה, רעות ועדן. קלמן היה אדם נדיב, דאג למשפחתו ועזר לילדיו בכל מה שיכל. קלמן נפטר, בגיל 96 אחרי חיים מלאים, כשהוא ממשיך בשגרת יומו ופעילותו כמעט עד יומו האחרון.

יהי זכרו ברוך. ■

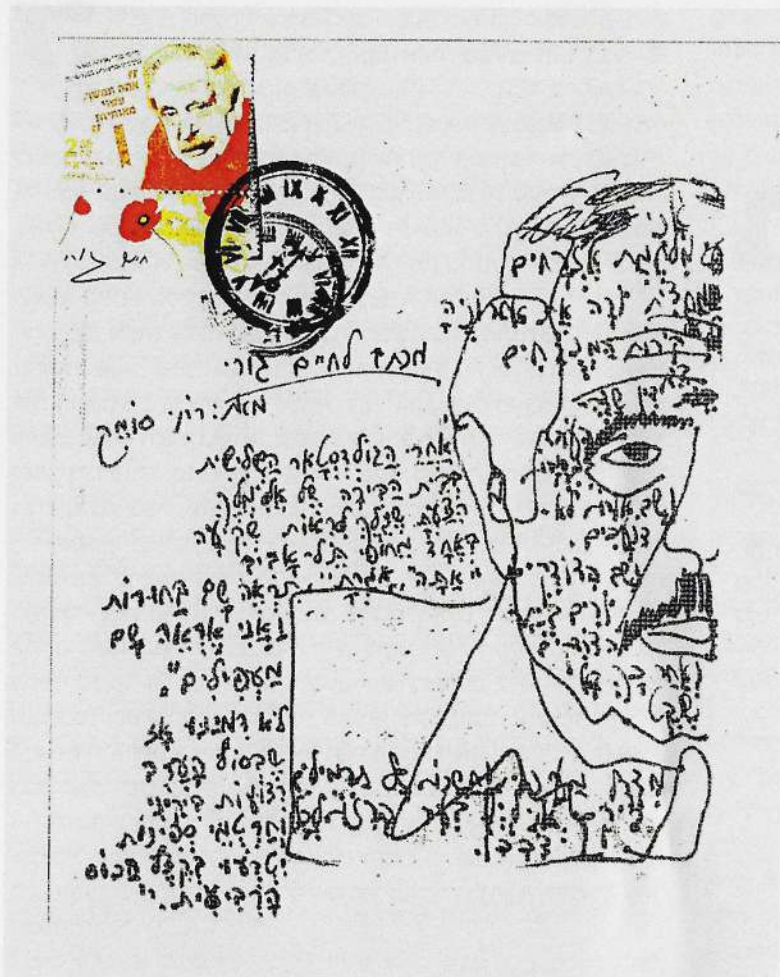
מכתב לחיים גורי

רוני סומק

את שירו "מלחמת אזרחים" פתח חיים גורי בתיאור הבא: "אני מלחמת־אזרחים / ומחציתי יורה את אחרוני / אל קירות המנצחים". אהבתי מאוד את הרעיון שבו חוצה המשורר את עצמו וכך ציירתי אותו. לשמחתי, הוא אהב את הרעיון ואפילו תלה את ההדפס בחדר שבו כתב את שיריו. אחרי לכתו של גורי לגן העדן של השירה, כתבתי שיר וטפטפתי עליו כמה טיפות של בירה "גולדסטאר". העתקתי את השיר להדפס המקורי, הדבקתי את הבול היפה כליכך עם דיוקנו ובהשראתו קראתי לעבודה "מכתב לחיים גורי".

אחרי הגולדסטאר השלישית
בבית הבירה של אלימלך
הצעת שונלך לראות שקיעה
באחד מחופי תל אביב.
"אתה", אמרת, "תראה שם בחורות
ואני אראה שם מעפילים".

לא דמינו אז שבסוף הערב
רצועות ביקיני וחרטמי ספינות
יטבעו בקצף הכוס הרביעית.

תודה על תרומת בולים לנוער

- גנדי ברמן
- יפעת וייס - לזכרו של שבח וייס ז"ל
- אבי משיח - לזכר אימו ז"ל

- איתמר קרפובסקי
- יוחנן מירז
- זאב וודיסלבסקי
- דורון לבל

עדכון קטלוג בולי ישראל

הנפקת דצמבר 2023-פברואר 2024

הטבלאות המלוות את הסדרות מחולקות לשש עמודות על פי הסדר הבא מימין לשמאל: המספר הקטלוגי של הבול, הערך הנקוב של הבול, מחיר בול לא חתום עם שובל, מחיר בול לא חתום ללא שובל.

2.50	10.00	10.00	10.00	5.00 ₪	2714
2.50	10.00	10.00	10.00	5.00 ₪	2715
5.50	21.80	21.80	21.80	10.90 ₪	2716
10.50	41.80	41.80	41.80	20.90 ₪	סה"כ
		43.80			☒

ראשית תעשיית היין בארץ ישראל THE EARLY WINE INDUSTRY IN ERETZ ISRAEL

2.80	11.00	11.00	11.00	5.50 ₪	2717
8.20	32.60	32.60	32.60	16.30 ₪	2718
11.00	43.60	43.60	43.60	21.80 ₪	סה"כ
		45.60			☒

הנפקה משותפת ישראל-גואטמלה JOINT ISSUE ISRAEL-GUATEMALA

5.00	20.00	20.00	20.00	10.00 ₪	2719
		22.00			☒

12/12/2023

75 שנה להדפסת בולי דואר עברי PRINTING DOAR IVRI STAMPS — 75 YEARS

1.70	6.60	6.60	6.60	3.30 ₪	2713
		8.60			☒

מעיינות בישראל SPRINGS IN ISRAEL

רמת הנדיב
RAMAT HANADIV

1.20	6.60	6.60	6.60	נח 3.30	2724
2.50	10.00	10.00	10.00	נח 5.00	2725
2.30	11.00	11.00	11.00	נח 5.50	2726
6.00	27.60	27.60	27.60	סה"כ 13.80	
		29.60			☐

שירות הביטחון הכללי
ISRAELI SECURITY AGENCY

3.80	15.20	15.20	15.20	נח 7.60	2727
		17.20			☐

13/2/2024

רקמה בארץ ישראל
EMBROIDERY IN ERETZ ISRAEL

2.50	10.00	10.00	10.00	נח 5.00	2720
8.20	32.60	32.60	32.60	נח 16.30	2721
10.70	42.60	42.60	42.60	נח 21.30	סה"כ
		44.60			☐

הנפקה משותפת ישראל-הודו – גיליונית מזכרת
ISRAEL-INDIA JOINT ISSUE – SOUVENIR SHEET

12.50	50.00	50.00	50.00	נח 25.00	SS2722
		52.00			☐

אכסניות נוער בישראל
YOUTH HOSTELS IN ISRAEL

2.10	8.40	8.40	8.40	נח 4.20	2723
		10.40			☐

תווית דוארמט - גנים לאומיים - ברעם
ATM POSTAGE LABEL — NATIONAL PARKS — BARAM

תב 158	ש"ח 3.30	8.00
--------	----------	------

תווית דוארמט - בעלי חיים מהתנ"ך
ATM POSTAGE LABEL — ANIMALS FROM THE BIBLE

תב 159	ש"ח 3.30	8.00
--------	----------	------

תוויות ביול

23/11/2023

תווית דוארמט - חג המולד - 2023
ATM POSTAGE LABEL — SEASONAL GREETINGS
FROM THE HOLY LAND

תב 156	ש"ח 3.30	8.00
--------	----------	------

12/12/2023

תווית דוארמט - גנים לאומיים - מבצר נמרוד
— ATM POSTAGE LABEL — NATIONAL PARKS
NIMROD FORTRESS

תב 157	ש"ח 3.30	8.00
--------	----------	------

בקשה להתקבל כחבר בהתאחדות בולאי ישראל

אני החתום מטה מבקש בזה לקבלני כחברה/ בעמותת התאחדות בולאי ישראל ומתחייב בזה לציית לתקנות ולהחלטות העמותה, הועד הפועל וההנהלה. אני מצהירה כי אני אזרחית ישראלית/או תושבת/ ישראל ובוגרת. אני מתחייב לשלם את דמי החבר המגיעים ממני במועדם כל זמן חברותי בעמותה, אלא אם כן אחליט לפרוש מן העמותה מכל סיבה שהיא, ואז אודיע על כך בכתב להנהלת העמותה.

שם: _____ תאריך לידה: _____ ת.ז.: _____

מען - רח' מס' בית, ישוב, מיקוד: _____

כתובת למשלוח דואר: _____

טלפון בבית: _____ נייד: _____ דוא"ל: _____

תאריך: _____ חתימה: _____

החלטת ההנהלה:

הוחלט לקבל/לדחות את הבקשה להצטרפות בישיבת הנהלה מיום _____ בשם העמותה _____

דמי חבר לשנה: 100 ₪ • דמי חבר לשנתיים: 180 ₪ ושי בולאי בשווי של 50 ₪ • דמי חבר לשלוש שנים: 270 ₪ ושי בולאי בשווי 75 ₪

התאחדות בולאי ישראל ת.ד. 3301 תל אביב, 6103201
טלפון: 03-6295547, פקס: 03-5259716, דוא"ל: misrad-ipf@013net.net

12/12/2023
חותמת יום ההופעה
הנפקה משותפת ישראל-גואטמלה

12/12/2023
חותמת יום ההופעה
ראשית תעשיית היין בארץ ישראל

12/12/2023
חותמת יום ההופעה
מעיינות בישראל

12/12/2023
חותמת יום ההופעה
75 שנה להדפסת בולי דואר עברי

13/02/2024
חותמת יום ההופעה
רקמה בארץ ישראל

13/02/2024
חותמת יום ההופעה
בעלי חיים מהתנ"ך

12/12/2023
חותמת יום ההופעה
גנים לאומיים בישראל - ברעם

12/12/2023
חותמת יום ההופעה
גנים לאומיים בישראל - מבצר נמרוד

13/02/2024
חותמת יום ההופעה
רמת הנדיב

13/02/2024
חותמת יום ההופעה
אכסניות נוער בישראל

13/02/2024
חותמת יום ההופעה
הנפקה משותפת ישראל-הודו

13/02/2024
חותמת יום ההופעה
שירות הביטחון הכללי

**"מחזיקים בולים כפולים באוסף?
ניתן לתרום אותם לפעילויות
חינוכיות לבני נוער, באמצעות
התאחדות בולאי ישראל".**

הספרייה הבולאית של התאחדות בולאי ישראל

פתוחה בימי חמישי בין השעות 09:00-16:00.
לחברי ההתאחדות – השאלת ספרים, קטלוגים, מגזינים וצילומי תצוגות.
לקהל הרחב – עיון במקום.

רח' אבן גבירול 39, תל אביב, קומה א', טל': 03-6295547

יריב האפט Yariv Haft

נייד: 050-9899098

קונה ומוכר בולי ישראל
Buying & Selling Israel Stamps

ת.ד. 33320 חיפה 33213 P.O.Box 33320 Haifa
דוא"ל: lotsofstamps1@yahoo.com

בולי גלעדי

בולי ישראל, חו"ל, נושאים ויודאיקה,
בולי הרשות הפלסטינית

מבצע אלבום 30 דף שורות שקופות רקע שחור
LEUCHTTURM תוצרת גרמניה

יבואן פסי HAWID

רח' אלנבי 76 ת"א קומה ב' טל: 03-5163871, ת.ד. 3059 תל אביב 6103001
טלפון סולארי: 054-5390225; אימייל: giladistamps@gmail.com

מרכז הבולים

מתמחים במוקדמים, מנדט, מנהלת העם
ובולי ישראל, טעויות, תוויות מכל הסוגים,
זרחנים בולי חו"ל לפי חלוקה למדינות ונושאים
נציג בלעדי של DAVO ו-MICHEL

אלנבי 94 תל אביב (במרתף)

טל: 03-5605755, פקס: 03-5605430, נייד: 050-6555370
email: stamps.center@gmail.com

ולדי פיש - קונגרס הבולאים

הערכת שווי אוספי בולים, שטרות ומטבעות קנייה ומכירה
הערכת שווי ללא עלות בבית הלקוח

טלפון: 054-6511897

רחוב החלוצים 18 תל-אביב

Email: fishstamps1988@gmail.com

אליק רינק

בולים ומטבעות
קונה ומוכר

רח' הס 4 פינת אלנבי 35, ת"א ת.ד. 3554,

טל: 03-6297192, פקס: 03-5255131,

מעון: 03-5227922, נייד: 052-2502963

דוא"ל: rinekstamps@gmail.com

בולי כחול לבן

Blue White Stamps

קונה, מוכר, מחליף, מכירה פומבית, אביזרים, בולים, מטבעות ושטרות.

רח' המלך ג'ורג' 6 (ירידה מאלנבי), ת.ד. 23257 תל-אביב 61231

טל: 03-5281023, 03-5015496, פקס: 03-6521145, נייד: 050-7858613

Email: sherman77@013.net.il

אֵילֵת - אגודה ישראלית לבולאות תימאטית

Ayelet - The Israeli Association for Thematic Philately

איל"ת היא עמותה המאגדת בולאים מכל הארץ, האוספים בולים ודברי דואר על פי נושא.

* חברי איל"ת מקבלים את פרסומי האגודה:

<< חוברת "נושאות" - יצאת לאור ארבע פעמים בשנה. במידע בולאי על אספנות נושאית, נושאי איסוף וחומר בולאי;
<< עיתון "שובל" של התאחדות בולאי ישראל.

ranb2000.wix.com/ayelet

- * מפגשי חברים והרצאות פעם בחודש.
- * מכירות פומביות לחברי האגודה בלבד.
- * הדרכה וסיוע מקצועי לתצוגה בתערוכות בולים בארץ ובחו"ל.
- * הזכות להנות משרותי הספרייה הבולאית העשירה של התאחדות בולאי ישראל.

ניתן לקרוא חומר נוסף באתר איל"ת בכתובת הבאה או באמצעות QR-Code:

"בוקר של בולים"

הנכם מוזמנים למפגש "בוקר של בולים",
אשר יתקיים ביום שישי ה-23 בפברואר
במשרדי התאחדות בולאי ישראל,
ברחוב אבן גבירול 39, תל אביב.

09:00 - 09:30

התכנסות, כיבוד קל

09:40 - 09:30

דברי פתיחה

09:40 - 10:30

פריטים בפירוט" –

מספר אספנים יציגו פריט אחד מהאוסף שלהם

10:30 - 11:00

שעשועון בולאי

11:00 - 12:00

מכירה פומבית 1921-1940

נשמח לראותכם

הכניסה חופשית. אין צורך בהרשמה מראש